

JAARVERSLAG 2019

RADICAAL LIEFHEBBEN

Voorwoord.....	4
1 Stichting Gave	5
1.1 Missie, visie, strategie en werkwijze.....	5
1.2 Beleidskader.....	6
1.3 Bestuurlijk.....	7
1.4 Realisatie van de doelen	7
2 Resultaten	10
2.1 Vluchtelingen in Nederland.....	10
2.2 Het lokale werk onder vluchtelingen.....	11
2.3 Toerusting van kerken en vrijwilligers	13
2.4 Bewustwording en communicatie	16
2.5 Intercultureel werk van Gave	17
2.6 Kinderen	18
2.7 Jongeren	19
2.8 Juridische ondersteuning	21
3 Fondsenwerving	23
4 Personeel & organisatie	24
5 Financiën	26
6 Bestuur en directie	27
7 Plannen 2020.....	28
8 Financieel overzicht.....	31
8.1 Vergelijking met voorgaand jaar	31
8.2 Vergelijking met de begroting 2019	32
8.3 Financiële positie	33
9 Jaarrekening.....	34

COLOFON

Stichting Gave is opgericht d.d. 26 oktober 1994. Zij is statutair gevestigd te Utrecht. Het kantoor is gevestigd te Harderwijk.

Doelstelling

De doelstelling en grondslag van Stichting Gave zijn als volgt in de statuten beschreven:

Artikel 2

De Stichting aanvaardt Gods onfeilbaar Woord, de Bijbel, als grondslag voor haar handelen.

Artikel 3

De Stichting stelt zich ten doel: het stimuleren en begeleiden van kerkelijk werk onder asielzoekers en vluchtelingen, alsmede het toerusten daartoe. Hieronder worden zowel pastorale, diaconale als missionaire activiteiten verstaan.

Algemene informatie

Adres: Stichting Gave, Marie Curiestraat 35, 3846 BW Harderwijk

Telefoon: 0341-460328

Website: www.gave.nl

E-mail: servicedesk@gave.nl

Bankrekeningnummer: NL85 INGB 0006 9900 56

Gave is door de Belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling.

Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 41187131

Vaststelling jaarrekening voorgaand boekjaar

De jaarrekening 2019 is in de bestuursvergadering van 16 juni 2020 door het bestuur vastgesteld.

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2019. Op het moment dat ik dit verslag afrond zitten we een aantal weken in de coronacrisis en is helder geworden dat dit nog minimaal maanden gaat duren. Alle groepsactiviteiten van stichting Gave voor de komende tijd zijn afgelast. Terugkijken op 2019 geeft een soort heimwee: Wat hebben we veel mogen doen. Wat fijn dat dat allemaal gewoon kon toen, wat een scala aan activiteiten hebben we neer mogen zetten waarin we Gods liefde met woord en daad met vluchtelingen hebben mogen delen. Het was niet vanzelfsprekend. Het was God die het mogelijk maakte. Hij gaf ons de deelnemers en de vrijwilligers, de donateurs en de medewerkers. Hij gaf de veiligheid en de gezondheid om dit allemaal te mogen doen.

Op 26 oktober bestond Gave 25 jaar en dat hebben we intern gevierd. Er is zoveel om dankbaar voor te zijn! De publieke activiteiten waren gepland in maart 2020, maar zijn door de coronacrisis niet doorgegaan.

Het jaar 2019 was voor de organisatie een soort tussenjaar: In het meerjarenbeleidsplan hebben we sterk ingezet op het plaats geven aan vluchtelingen, met name statushouders, in de kerk. Wederkerigheid tussen Nederlandse christenen en christenen met een vluchtelingenachtergrond. Tegelijkertijd zitten de azc's in Nederland weer overvol door een blijvend hoge instroom en forse achterstanden bij de IND en de gemeenten die statushouders een woonplek moeten bieden. Die enorme groep azc-bewoners hebben we niet voorzien maar willen we wel de ruime aandacht aan geven die nodig is. In de praktijk is de azc-periode ook de periode dat mensen relatief veel tijd hebben en openstaan voor nieuwe contacten.

We merken voortdurend dat we moeten schakelen op de actualiteit. Op zich is dat logisch als we kijken naar de COA, die soms een jaar nadat ze halsoverkop locaties zoekt om iedereen te herbergen in een fors krimpscenario zit. Zo ziet de Nederlandse vluchtelingenwereld er kennelijk uit, het is een gegeven. In de breedte van activiteiten verschuiven voortdurend de zwaartepunten. De constante is onze trouwe God die Zijn weg gaat. Ook met ons, en daarom zaaien we door.

Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen. Verdeel het in zevenen, ja, in achten, want gij weet niet, welk kwaad er op aarde zijn zal. (...) Wie steeds op de wind let, zal niet zaaien; en wie steeds naar de wolken ziet, zal niet maaien. (...).

*Zaai uw zaad in de morgen en laat uw hand tegen de avond niet rusten, want gij weet niet, of het ene gelukken zal of het andere, dan wel of beide tezamen goed zullen zijn.
(Prediker 11)*

Het jaarplan 2019 heette: 'Radicaal liefhebben'. Het woord radix, wortel, zegt veel. Zaad wat is opgekomen schiet wortel, laat zich voeden, kan weer zaad dragen. Geworteld zijn en nieuw zaad zaaien, dat was en is ons verlangen. We kijken dankbaar terug op anno Domini 2019, en kijken verwonderd naar de groei die God weer heeft gegeven.

Jan Pieter Mostert
Directeur

1 STICHTING GAVE

1.1 Missie, visie, strategie en werkwijze

Gave maakt kerken en christenen bewust van de bijbelse roeping om vluchtelingen gastvrij te ontvangen. Gave helpt christenen om vluchtelingen te zien, lief te hebben en een plek te bieden in de christelijke gemeenschap. Gave inspireert, traint en ondersteunt christenen om contacten op te bouwen met asielzoekers en Gods liefde te delen.

In het meerjarenplan 2018-2021 heeft Gave dit verder uitgewerkt: wij dromen ervan dat Jezus wordt gediend en geëerd door vluchtelingen samen met Nederlandse christenen. Gave is er (ten diepste) voor vluchtelingen. Ons doel is dat vluchtelingen worden gezien en geliefd door christenen vanuit de kerken. Maar het is zeker geen eenrichtingsverkeer. Vluchtelingen bieden ook meerwaarde aan kerken. Hun blik vanuit een andere cultuur met een vaak meer open wereldbeeld, hun levensavontuur met God en hun strijd voor het geloof wanneer ze uit een andere religie afkomstig zijn, kunnen een impuls zijn voor de Nederlandse kerk. We verlangen ernaar dat ze vanuit een levende relatie met Jezus Christus, samen met Nederlanders, Jezus zullen eren en dienen.

Op veel manieren is Gave bezig kerken en christenen mee te nemen in deze missie. De afdeling *Veldwerk* richt zich op het lokale werk van kerken en omvat ook de eigen activiteiten voor vluchtelingen. Medewerkers van Gave motiveren en begeleiden vrijwilligers die actief zijn in de asielzoekerscentra (azc's) en/of die contact hebben met vluchtelingen die een woning hebben gekregen. Voor doelgroepen zoals jongeren, kinderen en moeders organiseren onze teams jongerenkampen, kinderkampen en Moeder-en-Kindweekenden. Gave organiseert ook activiteiten voor vluchtelingen uit een bepaald land of taalgroep, zoals Somaliërs en Arabisch-sprekenden. Een nieuw team bestaat uit missionaire werkers die zelf een vluchtelingenachtergrond hebben.

"De kinderkampen vind ik wel het mooiste werk wat we via Gave hebben opgepakt. Vorige zomer gingen er tien kinderen uit het azc naar vakantiecampen van YOY, Oase en Kaleb. Er was veel contact met het kantoor van Gave en we kregen praktische tips."
(Nico Wijma)

De afdeling *Communicatie* vertelt hoe mooi en belangrijk het werk onder vluchtelingen is en zorgt voor cursussen en voorlichting. Ook maakt deze afdeling het magazine Weergave, brochures en folders, verzorgt de website en andere digitale uitingen. Vragen van medewerkers en vrijwilligers in het land worden beantwoord door de Servicedesk.

De afdeling *Juridisch* adviseert bij vragen rond juridische procedures van asielzoekers. Ook biedt de afdeling ondersteuning aan asieladvocaten wanneer de IND een bekering van een asielzoeker niet gelooft of te weinig oog heeft voor het risico van geloofsvervolgung bij terugkeer. In die gevallen kan de afdeling dossieronderzoek doen, waarvan het rapport in de procedure ingebracht wordt. De juridische afdeling onderhoudt contacten met het COA, de IND en diverse politieke partijen om relevante onderwerpen aan te kunnen kaarten.

De afdeling *Kennis* is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en ontsluiting van de kennis en informatie die binnen Gave aanwezig is, zodat er aansprekende producten zijn voor toerusting en inspiratie van kerken en christenen.

Afdeling *Bedrijfsvoering* zorgt ervoor dat personele, financiële en facilitaire processen die nodig zijn voor al deze activiteiten goed verlopen.

1.2 Beleidskader

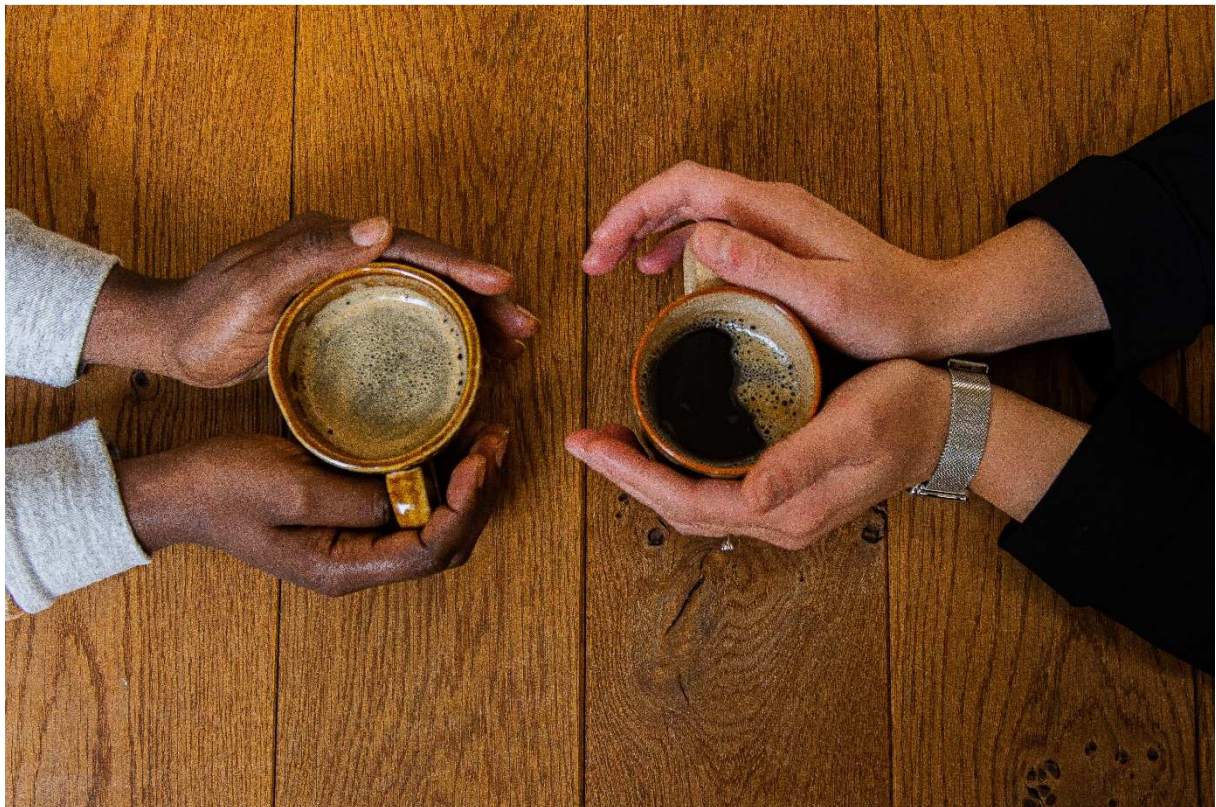
In 2019 is Gave in aanvang gestart met de verdere uitwerking van het meerjarenbeleidsplan 2018-2021. Op het moment van schrijven van het meerjarenbeleidsplan zagen we de grote uitdaging om tienduizenden statushouders een plek te geven in Nederland, een beweging waarin kerken zouden gaan omzien naar de vluchteling. Vandaar de nadruk in dit plan op de statushouder: De vluchteling die in de wijk komt wonen en waar we een opdracht zien voor christenen en kerken. Wat hierin past is een kerk die meer en meer intercultureel wordt, een ander speerpunt uit het plan.

In 2019 hebben er een aantal veranderingen plaatsgevonden. De grote instroom van 2015-2016 heeft inmiddels een plekje heeft gevonden in Nederland, de verblijfsduur op het azc is veel langer is geworden en de instroom van vluchtelingen is onverminderd hoog. Ook nam de adviesvraag vanuit kerken af, de vluchteling is minder in de algemene belangstelling. Dit heeft ons doen besluiten een aantal wijzigingen in onze focus aan te brengen. Met het doel om relevant te blijven en impact te hebben door de dingen die we doen.

Het nieuwe is samen te vatten in twee punten:

1. Een focus op de azc's in Nederland (en daarmee de asielzoeker).
2. Gave zal zo nodig ook zelf het initiatief en de leiding nemen op werk bij azc's.

We blijven betrokken op vluchtelingen in de wijk. We zullen dit werk blijven stimuleren en toerusten: door advies, coaching en materialen die we bieden. De overvolle azc's dwingen tot sterke aandacht voor de azc-periode. Tijdens de eerste periode in Nederland is de impact van contact met christenen het grootst en het legt een bodem voor contacten in de periode na de azc-tijd als ze in de wijk wonen. Vluchtelingen kennen nog niemand en hebben grote behoefte aan relaties met Nederlanders. Velen zijn christen en hebben behoefte aan pastorale zorg of zijn nieuwsgierig naar het christelijk geloof.

Tot op heden had Gave de aanpak dat het lokale werk bij azc's, ook lokaal vanuit de kerken moest worden gedragen en uitgevoerd. Dit houdt de voorkeur, maar we maken wel ruimte om als organisatie zelf het initiatief te nemen. We doen dit met het oog op gebieden waar weinig christenen (uit de Gave-achterban) wonen. In deze gebieden zijn er azc's waar nauwelijks kerkelijke betrokkenheid is. We willen daar graag aan de slag.

Onze activiteiten evalueren en ontwikkelen we regelmatig op impact. De organisatie moet professioneel en flexibel inspringen op een steeds veranderende omgeving. Medewerkers moeten zich gesteund voelen in het verwerven van middelen en kennis om hun werk optimaal te doen.

1.3 Bestuurlijk

De stichting wordt geleid door een vrijwillig bestuur, dat haar bevoegdheden voor het dagelijks bestuur heeft gedelegeerd aan een directeur. In 2019 was dat de heer Jan Pieter Mostert. Medewerkers verwerven de fondsen voor hun salaris grotendeels zelf tot een vastgesteld maximaal streefsalaris. De medewerkers zijn allen in loondienst. De salarissen bij Gave zijn zeer gematigd te noemen en variëren van minimumloon tot maximaal 3.350 euro bruto per maand, een modaal inkomen. Daarnaast kent Gave vrijwillige medewerkers die volwaardige rollen in de organisatie op zich nemen.

Stichting Gave wil verantwoord omgaan met de mensen en middelen die haar zijn toevertrouwd en is zich bewust van risico's.

De risico's op grensoverschrijdende incidenten beperkt Gave door op relevante momenten daarover instructie te geven aan medewerkers, vrijwilligers en deelnemers en door een gedragscode te hanteren. In ons werk is het risico aanwezig dat mensen uitvallen doordat ze te veel geven van hun tijd en energie omdat in bepaalde functies onbeperkte behoeften zijn van mensen in moeilijke situaties. Ook is er in bepaalde functies het risico op secondary trauma. Deze risico's beperken we door de problemen bespreekbaar te maken en een urenverantwoording verplicht te stellen.

Frauderisico's worden beperkt door:

- het beperken en splitsen van financiële bevoegdheden
- het hanteren van een inkoopbeleid
- het hanteren van een fraudeprotocol

Het risico op wegval van inkomsten wordt beheerst door het werken aan goede relaties met een brede groep van donateurs en het aanhouden van een verantwoorde continuïteitsreserve.

Op het gebied van databaseveiliging zijn de nodige technische maatregelen getroffen en is beleid rond het omgaan met data geïmplementeerd.

Verder kent Gave nog enige risico's die specifiek verbonden zijn met het veld waarin we ons begeven. Binnen de organisatie monitoren we deze risico's en zorgen we voor maatregelen om de risico's te beheersen. Er is een crisismanagementteam en een medewerker die verantwoordelijk is voor de veiligheidsaspecten van de organisatie.

1.4 Realisatie van de doelen

Stichting Gave heeft in haar statuten en missie omschreven op welke manier de organisatie maatschappelijk relevant wil zijn. Gave helpt kerken en christenen bij het contact met vluchtelingen met als doel dat vluchtelingen worden gezien en geliefd. Het is het

gemeenschappelijk verlangen van Gave en de kerken om Gods liefde zichtbaar te maken voor de vluchtelingen in ons land. We zijn ervan overtuigd dat het nodig is om kerken te stimuleren, te begeleiden en toe te rusten, zodat er niet alleen meer relaties met vluchtelingen ontstaan, maar de contacten ook op een goede manier worden ingevuld. In onze vernieuwde missie is opgenomen dat we meer aandacht geven aan de wederkerigheid. De plek die vluchtelingen in kunnen nemen in de kerk is waardevol: samen met Nederlanders Jezus Christus eren en dienen

Gave heeft een groot aantal teams en projecten. Jaarplannen vormen het middel om de werkwijze en resultaten van de teams te evalueren. Na afronding evalueren we de projecten in het managementteam. Nieuwe projecten selecteert Gave door nieuwe ideeën of aanvragen te omschrijven en te beoordelen in een projectplan. Het belangrijkste criterium is de vraag of het plan bijdraagt aan onze missie en past in de strategie. Ook het financiële dekkingsplan moet passen binnen begroting.

Belangrijkste resultaten in 2019:

- Doorgaand gewerkt aan bewustwording, inspiratie en toerusting van kerken en christenen.
- Activiteiten met en voor vluchtelingen: kinderkampen, jongerenkampen, Moeder-en-Kindweekend, vriendinnendagen, Connect Us, Arabisch huwelijksweekend, Somalische conferentie, Arabische conferentie en de rugtasactie.
- Ontwikkeling van materialen zoals e-learning, brochures, handreikingen en webpagina's.
- Voortdurende beoordeling van dossiers van bekeerlingen. Effectieve input voor de verbetering van de beoordeling van bekeerlingen (IND en staatssecretaris). Ontwikkeling van het advies voor kerken rond de asielaanvraag van bekeerlingen.
- Voortzetting van de personele ondersteuning. Door de bijdrage aan de werkgeverslasten van de salarissen, individuele ondersteuning en de begeleiding van de achterbannen.

- Er is een nieuw intercultureel missionair team gestart. Het aantal medewerkers is wat achtergebleven bij onze verwachtingen. In 2020 wordt deze groei echter alsnog gerealiseerd.
- In 2019 begon het jubileumjaar van Gave. Dat hebben we op de verjaardag van de stichting, 26 oktober, gevierd met de (oud-)medewerkers. Het jubileumjaar duurt van 26 oktober 2019 – 25 oktober 2020. Ter gelegenheid van het jubileum geven we in 2020 een magazine uit en organiseren we een uniek event. We hopen hiermee aandacht te vragen voor vluchtelingen in ons land en de taak van christenen daarin. Ook proberen we door het event een nieuwe generatie te betrekken bij vluchtelingen.

In 2019 zijn de volgende resultaten niet of onvoldoende bereikt:

- De communicatie naar kerken. We wilden een nieuwe aanpak introduceren om de missie nog meer te verankeren in de kerken en kerken meer te verbinden met Gave. Mede door het tekort aan relatiemanagers is het nog niet uitgevoerd.
- Er zijn minder relatiemanagers en veldwerkers aangenomen dan gehoopt. Het ontbreken van deze medewerkers zorgt ervoor dat de gewenste impact naar lokale kerken niet is bereikt.
- Er zijn minder cursussen en toerustingsavonden verzorgd dan gepland. Ook het aantal deelnemers aan de e-learning is lager dan gewenst.
- Het onderzoek naar en de implementatie van een nieuw CRM-systeem is nog niet uitgevoerd.
- Het verdiepend omschrijven van een bijbelse visie op vreemdelingen is nog onderhanden.
- Er zijn een paar minder Connect Us plaatsen dan we hadden gepland. We zien dat het moeilijk is om in nieuwe plaatsen te starten.

2 RESULTATEN

2.1 Vluchtelingen in Nederland

Het werk van Gave is gericht op vluchtelingen in Nederland, asielzoekers, statushouders en ongedocumenteerden. Voor deze vluchtelingen brengt Gave christenen in beweging om hen Gods liefde te laten zien en op te nemen in christelijke gemeenschappen.

De wereld van vluchtelingen blijft in beweging. Fort Europa heeft zich stevig gesloten. Toch blijft de toestroom van nieuwe asielzoekers in Nederland best hoog. Het is zelfs nog tweemaal zoveel als voor de vluchtelingencrisis. De rust in Syrië is nog steeds ver weg en er zijn nieuwe vluchtelingenstromen. Er komt een mix van vluchtelingen uit allerlei landen.

“‘Gesloten’ landen bereiken was meestal een kwestie van gebed en van geven. Maar inmiddels kan je ook op de fiets stappen, op bezoek bij de lokale vluchteling of asielzoeker op het azc.”
(Jan Pieter Mostert)

Instroom asielzoekers (bron IND):

	2015	2016	2017	2018	2019
Aantal asielaanvragen	58.900	31.600	31.227	30.380	29.435
Waarvan: Eerste aanvraag	43.090	18.171	14.716	20.353	22.533
Waarvan: Gezinshereniging	13.845	11.814	14.490	6.463	4.179

Van de nieuwe vluchtelingen kwam de grootste groep nog uit Syrië (16%), hoewel dit snel daalt (was 20% in 2018 en 35% in 2017). Opvallend zijn de vele vluchtelingen uit Nigeria: de eerste asielaanvragen van Nigerianen verviervoudigden. De instroom uit Eritrea was de laatste jaren ook erg hoog, maar die is fors gedaald.

De instroom van ‘kansloze’ asielzoekers (zogeheten ‘veilige-landers’ blijft nog hoog: landen als Algerije, Moldavië en Marokko leveren gezamenlijk zo’n 20% van de aanvragen. Deze groep wordt versneld behandeld en afgewezen (en zo mogelijk teruggestuurd). Het geeft grote druk op de vreemdelingenketen en een negatief beeld van vluchtelingen.

Het aantal nareizende gezinsleden is verder afgenomen tot bijna 4.200. Meestal gaat het om gezinsleden van Syriërs en Eritreeërs. Zij kunnen nareizen als hun gezinslid status heeft. De meeste herenigde gezinnen komen relatief snel terecht in een reguliere woning.

In december 2019 woonden er circa 27.000 mensen in een asielzoekerscentrum van het COA, vierduizend meer dan in december 2018. Het toenemende aantal komt met name doordat de wachttijden bij de IND langer zijn. Veel meer asielzoekers zijn lang(er) in de procedure en wonen daarmee langer op het azc. Het toekennen van het kinderpardon heeft voor IND ook voor veel extra werk gezorgd. Daarbij zijn er groepen die geen kans hebben op een verblijf in Nederland, maar die ook moeilijk uitzetbaar zijn (zoals Marokko, Algerije, Tunesië). De verblijfsduur in het azc wordt nog langer doordat veel gemeenten een achterstand hebben in het toekennen van woonruimte aan mensen met een verblijfsvergunning.

Conclusie: veel mensen in ons land om naar om te zien en te laten delen in Gods liefde. Er was weinig verandering in de locaties die het COA beheert. Er zijn in 2019 een aantal azc’s geopend en gesloten, omdat de contracten afliepen. Een tekort dreigt en diverse

locaties worden, al dan niet tijdelijk, heropend. Eind 2019 geeft het COA aan in dat in 2020 circa vijfduizend nieuwe opvangplekken nodig zijn.

Vluchtelingen zijn minder dan voorheen in het nieuws. Hoewel: af en toe is er een schip op de Middellandse Zee, dat migranten heeft opgepikt en een haven zoekt. Vele havens zijn gesloten.

De omstandigheden rond de grenzen van Fort Europa zijn slecht. Vele vluchtelingen zitten daar in uitzichtloze situaties. Kamp Moria op Lesbos is een schrijnend voorbeeld hiervan. Politiek gezien lijkt er weinig urgentie om te komen tot een menswaardige en rechtvaardige oplossing. Herverdeling is er nog nauwelijks. Ieder land probeert de asielaantallen zo laag mogelijk te houden. Vluchtelingen willen nog steeds graag naar Nederland (of andere Noordwest-Europese landen), omdat je hier met een verblijfsstatus goede voorzieningen zult ontvangen. Migratiestromen zullen de politieke agenda's de komende jaren nog zeker vullen of bepalen.

Bij Nederlandse kerken zijn vluchtelingen na de vluchtelingencrisis veel meer in beeld gekomen. Er zijn mooie relaties en projecten ontstaan. De massaal gevoelde urgentie om in actie te komen is echter weggeëbd. Het zijn vooral individuen die het werk onder vluchtelingen verder vorm geven. De polarisatie rond het thema is onverminderd. Er lijken maar twee kampen te zijn: radicaal voor óf tegen vluchtelingen.

In dit spanningsveld heeft Gave in 2019 mogen werken aan de grote uitdaging om ervoor te zorgen dat vluchtelingen in ons land worden gezien en geliefd, dat ze thuis mogen zijn in Gods huis!

*“Een gebrekkige taalbeheersing hoeft geen belemmering te zijn om iets in de gemeente te doen, zelfs niet als het om podium-taken gaat. Want welk signaal geef je af als je alleen mensen die perfect Nederlands spreken dingen laat zeggen?”
(Jurjen ten Brinke, voorganger Hoop voor Noord)*

2.2 Het lokale werk onder vluchtelingen

2.2.1 Asielzoekerscentra

Rond veel van de asielzoekerscentra heeft Gave een netwerk van christenen. Vanuit de visie van Gave zijn dit geen ‘Gave-vrijwilligers’, maar christenen die hun opdracht serieus nemen om te zien naar vluchtelingen in hun eigen omgeving. Het is de roeping van de lokale kerk. Vanaf 2019 hebben we onze focus meer gelegd op de ondersteuning van vluchtelingen in azc's. Dit betekent dat we in meer azc's mensen willen bezoeken en activiteiten willen aanbieden voor diverse doelgroepen zoals vrouwen, kinderen en mannen.

Bij verschillende azc's in het land hebben vluchtelingen de mogelijkheid om naar een kerkdienst te gaan. Ook bij afgelegen azc's is vaak vervoer geregeld. We horen echter ook regelmatig van vluchtelingen die graag naar de kerk willen, maar slechts eenmaal per maand de mogelijkheid hebben, omdat er onvoldoende vervoer is. In de begeleiding van Gave bij de azc's richten we ons op het stimuleren van persoonlijke contacten tussen christenen en asielzoekers en op het organiseren van gerichte activiteiten.

"Ik ben veel in het azc aan het theedrinken met mensen. Ik vind het fijn om met hen te praten over het leven en de zin ervan, of ze nu gelovig zijn of niet. Ontmoeting en gesprek, daar gaat het mij om. Ik probeer met hen op te trekken, in een gelijkwaardige relatie. De ontmoeting met de vreemdeling maakt mij nederig. Zij geven iets aan mij!"
(Annemieke)

Ook in 2019 zien we dat er met name veel bijbelstudiegroepen zijn voor Iraniërs en Afghanen. Naar schatting zo'n duizend van hen bezoeken met regelmaat bijbelstudiegroepen en kerkdiensten. De interesse in het christendom en de honger naar Gods woord is groot. We beseffen dat sommige vluchtelingen ook een verblijfsvergunning proberen te krijgen op grond van bekering. De getuigenissen uit landen van herkomst zijn echter ook indrukwekkend. Er is overduidelijk een honger naar Gods Woord onder de Perzische volken.

Om ook azc-bewoners te bereiken is een grote investering nodig in relaties en laagdrempelige activiteiten. Op bezoek gaan, vrouwenwerk, sportactiviteiten, taallessen en inloop-activiteiten zijn voorbeelden van betrokkenheid van christenen bij het leven van vluchtelingen op de azc's.

De omvang van het vrijwilligersnetwerk is moeilijk vast te stellen. In Harderwijk werken bijvoorbeeld dertien kerken samen en verzorgen op zondag om de beurt een internationale dienst. Hier zijn meer dan honderd vrijwilligers actief. Ook in Kampen worden al vele jaren door 4 kerken internationale diensten georganiseerd.

2.2.2 Vluchtelingen in de wijk

In 2019 heeft Gave ook het werk onder statushouders gecontinueerd. Gave is vaak op de achtergrond betrokken bij diverse projecten. Een aantal zijn succesvol en groeien. Op andere plaatsen merken we dat langdurig betrokken zijn veel van mensen vraagt. Vluchtelingen trekken zich terug of het aantal vrijwilligers is te klein om het vol te houden. Een doordachte aanpak en sterke focus zijn nodig om 'in de wijk' blijvend naar vluchtelingen om te zien.

Veel 'nieuwe' vluchtelingen zijn nu wat langer in Nederland, de inburgering vordert of is afgerond, een nieuwe fase breekt aan. Dit is een moeilijke periode voor veel vluchtelingen. In het azc verlangden vluchtelingen ernaar hun leven op te gaan bouwen. Maar nu het zover is, zien ze dat het een moeilijke en lange weg is. Ze hebben geen werk, het netwerk is klein en ze missen hun familie. Het gevoel van onbehagen wordt nog vergroot door de somberheid, trauma's en depressies waar veel statushouders onder gebukt gaan.

*“De meeste vluchtelingen vertrouwen niemand meer. Ze hebben nare dingen meegemaakt, juist ook met mensen die dichtbij staan. Het is nodig dat ze echte liefde gaan ervaren. Geen liefde die iets terug verwacht, maar pure agapè-liefde.”
(Rana, missionair werker bij Gave)*

2.2.3 Begeleiding lokaal werk

Twee relatiemanagers en 8 veldwerkers begeleiden het lokale werk van Gave onder vluchtelingen, 2 nieuwe veldwerkers gingen van start. Daarnaast begeleiden negen medewerkers de activiteiten voor kinderen, jongeren en vrouwen. Het werk onder de specifieke doelgroepen wordt verderop in dit verslag beschreven.

2.2.4 House of Joy

House of Joy is een inlooplek voor vluchtelingen dichtbij een azc. Gave heeft dit concept bedacht en ondersteunt het op verschillende plekken in Nederland. In 2019 was er een House of Joy bij azc Luttelgeest, Harderwijk en Katwijk.

In Luttelgeest organiseren vrijwilligers in het House of Joy een breed scala aan activiteiten, waaronder tweedehands kledingverkoop. Vele bewoners van het azc vinden hun weg naar deze plek. Naast laagdrempelige activiteiten is er wekelijks Bijbelstudie in het Farsi en Arabisch. In Harderwijk is er in het House of Joy een activiteit voor mannen van het azc. In Katwijk kunnen de bewoners van het azc al jaren terecht in ‘De kapel’, en vonden vele vluchtelingen hun weg naar deze plek. Deze kapel draagt vanaf eind 2019 de naam ‘House of Joy’. In Zutphen liggen concrete plannen om een House of Joy te starten in 2020.

*“Ik bewonder Nasra enorm. Vooral dat ze, ondanks alles, de moed erin houdt. Door met haar om te gaan, ontdek ik hoe het is om in een heel andere situatie te leven.”
(Krisitie)*

2.3 Toerusting van kerken en vrijwilligers

Het toerusten van kerken en vrijwilligers is één van de kerndoelen van Gave. Gave wil christenen helpen om het contact aan te gaan met vluchtelingen en op een goede manier met hen om te gaan. Wij ondersteunen kerken ook om vluchtelingen een plek te geven in de gemeente om zo samen Jezus te dienen en te eren.

Gave voorziet vrijwilligers en kerken van alle relevante informatie en geeft toerusting op verschillende manieren:

- Op locatie: cursussen, trainingen en begeleiding.
- Online via e-learning en de website-bibliotheek.
- Op de landelijke trainingsdag.
- Via digitale nieuwsbrieven.
- Door het ontwikkelen van relevante materialen.
- Door de beantwoording van vragen via de servicedesk.
- Door het trainen van vrijwilligersteams voor onze activiteiten.
- Via ons internationale netwerk.

"Gave is voor mij in de loop der jaren daarbij wel een belangrijke organisatie geworden. Allereerst omdat Gave ons vertelt dat je als kerk oog moet hebben voor vluchtelingen. Maar het is ook belangrijk dat Gave ons leert hoe we dat moeten doen."

(ds. E. Everts)

2.3.1 Cursussen en toerustingsavonden

In 2019 zijn er drie toerustingsavonden georganiseerd voor ongeveer 120 belangstellenden. In Amsterdam en Apeldoorn was er een cursus gepland, maar te weinig animo om door te laten gaan. De behoefte en animo voor trainingen op locatie is afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

2.3.2 Toerusting online – e-learning

In 2019 waren de e-learnings 'In contact met vluchtelingen' en 'In contact met moslims' te volgen. In 2019 is de e-learning 'In contact met vluchtelingen' herzien. De e-learning 'Oriëntaals Orthodoxe christenen' is in ontwikkeling. Tien personen volgden een e-learning, minder dan verwacht. Zodra de derde e-learning af is volgt er een extra PR-inspanning en verwachten we een stijging in het aantal deelnemers.

2.3.3 Toerusting online – website

In 2019 zijn er 19 nieuwe toerustingsdocumenten ontwikkeld. Van een brochure over hoe je een getraumatiseerde vluchteling kan helpen tot een beschrijving van (verdiepende) activiteiten die je kan doen met vluchtelingenjongerengroepen. Het aantal downloads is vanaf oktober 2019 gemeten. In 3 maanden tijd is er in de online bibliotheek 93 keer een brochure, 254 handreikingen en 387 informatieve documenten gedownload.

2.3.4 Toerusting - Omgaan met uitgeprocedeerde bekeerlingen

Het juridische team van Gave is met individuen en kerken in gesprek geweest over het begeleiden van bekeerlingen van wie de bekering niet geloofwaardig wordt gevonden door de IND. Hiervoor is ook een uitgebreid buddyplan ontwikkeld, waarin handreikingen worden gedaan. De advisering is in 2019 samengevoegd en beschikbaar gesteld op de website.

2.3.5 Toerusting - Jongerenwerk

De jongerenwerkers rustten de stuurgroepen van Conect Us regelmatig toe. Ook zijn er azc-clubs die begeleiding ontvangen. Dit is veelal maatwerk en aangepast op de lokale situatie.

Vanuit Gave werd in 3 plaatsen training aangeboden met het jongerenwerkmateriaal Road 7 dat samen met Evangelie en Moslim is ontwikkeld. Met deze groepen is jaarlijks contact.

2.3.6 Toerusting - Kinderwerk

Gave heeft in samenwerking met Evangelie & Moslims een kinderwerkmap ontwikkeld waarmee kinderclubs een bijbelthema of bijbelverhaal kunnen behandelen. De verhalen en creatieve uitwerkingen sluiten aan bij de leefwereld van (moslim)vluchtelingenkinderen. In 2019 werd deze methode 'Wereldnieuws' geïntroduceerd samen met een trainingsdag voor kinderwerkers. Op de trainingsdag waren 43 deelnemers. Er zijn inmiddels 22 mappen verkocht via Gave.

Er heeft toerusting plaatsgevonden voor kinderwerkers op meerdere plaatsen over 8 verschillende onderwerpen. Met alle kinderclubs rondom azc's (15 in totaal) is zowel mondeling als mailcontact geweest.

Er is een startpakket samengesteld voor mensen die graag een kinderclub willen starten bij een azc. Hierin zit alle benodigde informatie, materiaal voor een leuk startfeest en het materiaal voor een eerste clubbijeenkomst.
Er worden periodiek email-nieuwsbrieven aan de kinderwerkers gestuurd.

2.3.7 Toerusting - Vrouwenwerk

Onder de 16 vrouwengroepen heeft een evaluatie plaatsgevonden naar de behoefte aan toerusting, materiaal e.d.. Gave had regelmatig contact met acht van deze groepen omdat die hier behoefte aan hadden. Op aanvraag wordt er individuele begeleiding gegeven. Er is 7 keer toerusting gegeven.

Periodiek houden we vrouwenwerkers op de hoogte door de vrouwenwerk e-mail-nieuwsbrieven. Daarnaast is de brochure 'Jij bent waardevol' afgerond, waarmee Nederlandse vrouwenwerkers meer leren over vluchtelingvrouwen en hoe zij deze vrouwen kunnen ondersteunen. Er zijn voor vrouwengroepen thema's op de website gezet waarmee vluchtelingenvrouwen met Nederlandse vrouwen belangrijke levensthema's kunnen bespreken. Voor nieuwe vrouwengroepen is een startpakket samengesteld waarmee men eenvoudig kan opstarten.

2.3.8 Begeleiding van lokale teams

Op meer dan 30 plaatsen was er vanuit Gave contact met kerkelijke contactpersonen die op een of andere manier betrokken (willen) zijn bij hulp aan vluchtelingen. Ook begeleidden we meer dan 100 individuele vrijwilligers.

2.3.9 Landelijke trainingsdag

Zaterdag 8 februari organiseerde Gave de landelijke trainingsdag, met dit keer 190 bezoekers (2018: 170) Door seminars, inspirerende toespraken en ontmoetingen werden de bezoekers getraind en bemoedigd.

"Ben jij een kanaal of een reservoir? Als je in je contact met vluchtelingen bent als een kanaal, dan geef je jezelf leeg. Je houdt het dan niet vol. Wees een reservoir. Blijf vervuld met Gods Geest en deel daarvan uit."
(Mirjam van de Vegt tijdens seminar Gave trainingsdag)

2.3.10 Digitale nieuwsbrieven

De algemene nieuwsbrief met tips en toerustende materialen is in 2019 vijf keer verstuurd naar ongeveer 4.000 ontvangers (2018: 2.500). Het aantal abonnees is sterk gegroeid door een beter zichtbare aanmeldmogelijkheid op de website van Gave. Daarnaast verstuurde Gave naar kleinere groepen nieuwsbrieven over kinderwerk, vrouwenwerk, jongerenwerk en juridische ondersteuning.

2.3.11 Ontwikkeling van relevante materialen

In 2019 zijn 19 nieuwe materialen ontwikkeld die vrijwilligers ondersteunen in hun contact met vluchtelingen. Dit zijn onder andere:

- Brochure 'Vang mijn tranen', over hoe je een getraumatiseerde vluchteling kan ondersteunen.
- Toerustingsdocument hoe je naast een vluchtelingen-echtpaar kan staan waarbij je ziet dat men zorg nodig heeft.

- 'Gaaf het lukken?', een praktisch boekje voor huwelijksondersteuning van Arabische echtparen. Dit Arabisch-Nederlandse boekje is geschreven in samenwerking met Ark Mission. Het biedt stellen handvatten om een eigen gezins- en huwelijkscultuur te ontwikkelen op basis van de aanwijzingen die God in de Bijbel geeft.
- Brochure 'Jij bent waardevol' over vluchtelingenvrouwen – hun achtergrond en hoe je samen elkaar kunt ondersteunen.
- Brochure 'Kom jij ook' over vluchtelingenkinderen, hun achtergrond en hoe je hen mag ontvangen in een kinderclub.
- 4YOUth en 4YOUth DEEP, twee documenten met activiteiten om met vluchtelingenjongeren te doen, zowel voor de fun als verdiepend.
- 'Respect' over hoe je orde kan houden bij jongerenclubs.
- Herziene e-learning 'in contact met de vluchteling'.

2.3.12 De Servicedesk

De servicedesk van Gave beantwoordt allerlei vragen rond vluchtelingen en koppelt verhuisde asielzoekers aan een persoon in zijn nieuwe woonplaats.

2.3.13 Trainen vrijwilligersteams

Bij veel Gave-activiteiten zijn vrijwilligers betrokken. Voor deze activiteiten worden zij getraind en begeleid. Voor de Gave-kampen is er een speciale trainingsdag voor leiders en Nederlandse deelnemers. In totaal zijn voor de activiteiten meer dan 250 vrijwilligers getraind.

2.3.14 Internationaal netwerk

Gave is nauw betrokken bij het internationale netwerk Refugee Highway Partnership. Op de jaarlijkse conferentie ontmoeten en inspireren christenen uit Europa elkaar. Gave voert de financiële administratie voor de Refugee Highway Partnership.

2.4 Bewustwording en communicatie

Vluchtelingen zijn in 2019 minder in het nieuws geweest dan in de jaren ervoor. Maar nog steeds wonen er duizenden vluchtelingen in Nederland en is in 2019 het aantal nieuwe asielzoekers toegenomen ten opzichte van 2018. Gave zet zich dan ook in om christenen bewust te maken van hun opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen in ons land. Ook willen we met onze communicatie polarisatie tegengaan en onder christenen depolariserend werken. Dit laatste is door personele onderbezetting niet uit de verf gekomen. In 2018 zijn we gestart met het opzetten van een communicatiestrategie om kerken meer te betrekken bij vluchtelingen. Ook willen we hierin duidelijk maken wat de relevantie van Gave is. De plannen hiervoor hebben we moeten bijschaven, omdat het aantal relatiemanagers bij Gave niet is gegroeid. In 2020 zullen we het plan in aangepaste vorm uitvoeren.

2.4.1 Bijeenkomsten en events

In 2018 is Gave zeventien keer uitgenodigd voor een presentatie bij scholen, kerken en verenigingen (2018: 20). In juni organiseerde Gave de Vluchtelingengebedsweek. Kerken en individuen bestelden bij Gave materialen die het gebed voor de vluchteling stimuleerden. Ruim 12.000 boekjes met gebedspunten vonden hun weg naar kerken. Meer dan honderd keer werd het online pakket met gebedsmaterialen gedownload.

2.4.2 Online en gedrukte media

Het magazine Weergave is voor Gave een belangrijk middel om inspirerende verhalen te delen met de achterban. In 2019 zijn er drie nummers uitgebracht. Vanaf 2019 is ook een digitaal abonnement mogelijk. Artikelen werden ook gedeeld via de website van Gave en social media. De website is in 2019 verder uitgebouwd. Het aantal bezoekers was in 2019 50.120 (2018: 41.190).

De e-mailnieuwsbrieven van Gave bieden inspiratie, ideeën en activiteiten die het contact met de vluchteling bevorderen. De Facebookpagina's van Gave hebben een lichte groei doorgemaakt van volgers (Gave algemeen 4.079 (2018: 3.903), Gave-kampen 849 (2018: 815), Connect-Us 1.493 (2018: 1.401), Berichten worden geregeld gedeeld. In 2019 is de inzet van Instagram toegenomen voor de Gave-kampen en Connect Us.

In kranten, tijdschriften en andere gedrukte media is regelmatig aandacht voor vluchtelingen en het werk van Gave. De pers wist Gave vooral te vinden voor reportages over de jongerenkampen, het nieuwe meldpunt bedreigingen en rond de open brief aan staatssecretaris Harbers met kritiek op toetsingsbeleid IND van bekeerlingen.

2.5 Intercultureel werk van Gave

Gave stimuleert dat kerken in Nederland zich bezinnen op het intercultureel kerk-zijn. We hopen dat kerken bruggen slaan, ruimte bieden en pionieren in het contact met andere culturen, zodat vluchtelingen op veel meer plekken worden gezien en geliefd en een volwaardige plek krijgen in de kerk.

Gave is zelf betrokken bij werk dat cultuurgrenzen (in Nederland) overschrijdt. Het gaat deels om ondersteunend werk voor verschillende doelgroepen dat het werk van een lokale kerk overstijgt. Maar Gave zoekt ook de verbinding met lokale kerken en biedt tools aan die het lokale werk ondersteunen.

*Ik geloof dat God vluchtelingen ook gebruikt om onze kerken wakker te schudden en te vernieuwen. Onze maatschappij is multicultureel. Onze kerken zijn niet compleet zonder mensen met een andere culturele achtergrond.
(Sandra Dekker)*

2.5.1 Intercultureel missionair team

Eind 2018 is een nieuw team ontstaan in samenwerking met Verre Naasten. Het team bestaat uit medewerkers die zelf een vluchtelingenachtergrond hebben en al betrokken zijn in missionair werk. Het zijn mensen met potentie, voor wie het niet gemakkelijk is werk te maken van hun bediening. Gave biedt nu deze mogelijkheid. Door middel van hybride-financiering (Verre Naasten – lokale kerk – persoonlijke achterban en Gave) is een salaris mogelijk. De teamleden werken samen met lokale kerken en christenen in missionaire projecten om vluchtelingen in Nederland te bereiken met de liefde van Jezus Christus. In 2019 is dit team verder uitgebouwd tot vier medewerkers (2018: drie). Per 1 januari 2020 zijn vier medewerkers gestart en groeit het team uit naar acht missionair werkers.

2.5.2 Kerkdiensten en bijbelstudies in vluchtelingentalen

Al een aantal jaren werkt Gave aan een actuele lijst van relevante kerken en plaatsen waar vluchtelingen het evangelie kunnen horen in de eigen taal. Het zijn kerken waar de dienst in een specifieke taal wordt gehouden of waar vertaling beschikbaar is. Daarnaast zijn het locaties van bijbelstudies in een vluchtelingentaal. De lijst is in 2018 opgenomen in onze online-bibliotheek en in 2019 verder ontwikkeld.

2.5.3 Doelgroep Somaliërs

Gave heeft contact met een groep Somalische christenen in Nederland. Het is een kwetsbare groep, ook vanwege de bedreigingen door volksgenoten. Ze komen in een

geheime huiskerk bij elkaar. Deze bijeenkomsten (fellowships) werden in 2019 twee keer per maand gehouden.. Onze teamleden hebben ook veel persoonlijke contacten met Somalische christenen. In Europa bestaat een netwerk van Somalische christenen, dat jaarlijks een conferentie organiseert. In 2019 vond deze conferentie plaats in het buitenland. Ook Nederland leverde een bijdrage aan het programma.

2.5.4 Doelgroep Arabischtalige vluchtelingen

Zomerconferentie

Maar liefst 120 kinderen hebben deelgenomen aan het kinderprogramma op de Arabische conferentie. De conferentie is voor Arabischspreekende vluchtelingen. Ze genoten van een gevarieerd programma, waarbij het evangelie werd verkondigd en veel ruimte was voor onderlinge ontmoeting. Deze conferentie werd georganiseerd door het Arabische team Achsan Alkarma, in samenwerking met Gave. Gave steunde de conferentie financieel en zette 23 kinderwerkers in voor het kinder- en tienerwerk.

Arabisch Gezinsweekend

Veel vluchtelingengezinnen hebben het niet gemakkelijk. Trauma, gemis van familie en vrienden, verlies van maatschappelijke positie en de verschillende reacties op de nieuwe cultuur door de gezinsleden spelen hierbij een rol. In 2019 organiseerde Gave voor de derde keer een weekend ter ondersteuning van Arabischtalige gezinnen op het gebied van huwelijk en relaties. Er kwamen 16 gezinnen (met 28 kinderen). De gezinnen hebben het weekend als heel positief en opbouwend ervaren.

"Ik sprak een tienerzoon, die aangaf dat zijn ouders veel stress hadden. Tijdens dit weekend deelde zijn moeder in een gesprekje dat ze veel inzicht in de liefdestalen van haar man had gekregen en hoe ze hem hierin steeds afwees. Ze sprak in bijzijn van haar man uit dat ze dit vanaf nu anders wil doen."

(Janne-Marie, teamlid bij Arabisch Gezinsweekend)

Dit jaar is er voor het eerst een terugkomdag georganiseerd. Het heeft als doel om het geleerde uit het weekend op te frissen en ze nog meer handvaten te bieden. De echtparen uit voorgaande jaren mogen ook komen. Dit jaar waren er dertien echtparen en twintig kinderen. Er waren drie Gave-medewerkers en veertien vrijwilligers buiten Gave betrokken.

2.5.5 Doelgroep Koerden

Ook in 2019 had Gave nauw contact met Home for Kurds, het huis in Rotterdam waar Koerden welkom zijn voor bijbelstudie en pastoraat. Tegelijk met de Syrische vluchtelingen zijn ook veel Koerden naar Nederland gekomen. Het werk van Home for Kurds is daardoor sterk gegroeid. Via Facebook is er een toenemende impact van het werk in Koerdistan zelf. Gave ondersteunt Home for Kurds ook financieel.

2.6 Kinderen

2.6.1 Kinderkampen

Gave biedt via christelijke kampaanbieders vakanties voor vluchtelingenkinderen. In 2019 gingen 78 kinderen mee met een kamp (2018: 98). Gave werkt hierin samen met: Geloofshelden, Kaleb, Oasekampen, Stichting Onvergetelijke Zomerkampen, Wegwijzer en Yoy. De aanmelding van de vluchtelingenkinderen loopt via Gave. Ook draagt Gave financieel bij om het voor vluchtelingenkinderen mogelijk te maken en verzorgt ze toerusting van de kampleiding.

*"Dit is de enige plek waar ik even vergeet dat ik op het azc woon".
(Wako, 9 jaar, mee geweest met een kinderkamp)*

2.6.2 Rugtasactie

Rond kerst zorgde Gave in samenwerking met GAiN ervoor dat kinderen in asielzoekerscentra verrast werden met een leuk rugtasje. De tasjes met o.a. speelgoed werden gevuld door kinderclubs, scholen en kerken. 1.830 tasjes werden verspreid (2018: 1.100).

2.7 Jongeren

2.7.1 Gave kampen

In 2019 organiseerden we vijf jongerenkampen, met in totaal 206 deelnemers (2018: 192). Een kwart van hen is van Nederlandse afkomst, de rest is vluchteling. De helft van hen was voor het eerst mee op Gave-kamp. Ze hebben een diverse afkomst wat betreft land en geloof.

Er heerste tijdens de kampen een goede sfeer, de deelnemers voerden mooie gesprekken over God en geloof en er was tijd voor sport en creativiteit. De vluchtelingen vonden het heerlijk om een week afstand te nemen van de sleur en de stress van het 'asielzoeker zijn'. Ook voor Nederlandse jongeren is het kamp een leerzame en verrijkende ervaring.

De leidersteams worden ieder jaar gevormd door medewerkers van Gave en vrijwilligers buiten Gave. De kampleiding wordt goed begeleid.

In totaal waren er in 2019 78 leiders en koks betrokken bij de kampen. Gave financiert de kampen uit speciaal daarvoor ontvangen giften en deelnemersgelden.

Asielzoekersjongeren krijgen de kampen ver beneden de kostprijs aangeboden.

*"Gave-kamp brengt de wereld, Gods liefde en mensen dichterbij."
(deelnemer Gave-kamp)*

2.7.2 Gave-festival

In 2019 is het tweede jongerenfestival van Gave gehouden. Het festival heeft als doel om Connect Us-jongeren en de jongeren van de Gave-kampen met elkaar in contact te brengen en om nieuwe mensen te werven. Er waren dit keer 450 bezoekers waarvan een derde Nederlander is en tweede derde vluchtelingen. Het aantal deelnemers is sterk gegroeid.

2.7.3 Connect Us

Dankzij Connect Us zijn er mooie contacten ontstaan tussen christelijke jongeren en vluchtelingenjongeren. Bij Nederlandse jongeren zien we dat ze hun mening bijstellen, voor vluchtelingenjongeren is het een manier om nieuwe vrienden te maken in een - voor hen - nieuw land. In 2019 zijn er projectplaatsen nieuw gestart, maar ook enkele plekken afgerond. Er zijn in tien projectplaatsen activiteiten geweest, aan het einde van het jaar draaiden zeven plekken nog actief. Gemiddeld komen er 20-25 jongeren op een avond, die om de twee weken word georganiseerd.

De jongeren helpen met organiseren en vanuit Gave worden ze gecoacht op thema's als 'cultuurverschillen' en 'het delen van je leven en je geloof'. Naast de structurele activiteiten zijn er ook overkoepelende activiteiten georganiseerd, zoals een startfeest.

Een groep van 30 jongeren heeft gekampeerd bij de pinksterconferentie Opwekking. Voor veel jongeren waren de bijeenkomsten erg talig, maar momenten als de 'sing-in' juist weer indrukwekkend. Een mooi moment om te investeren in vriendschappen en geloofsopbouw.

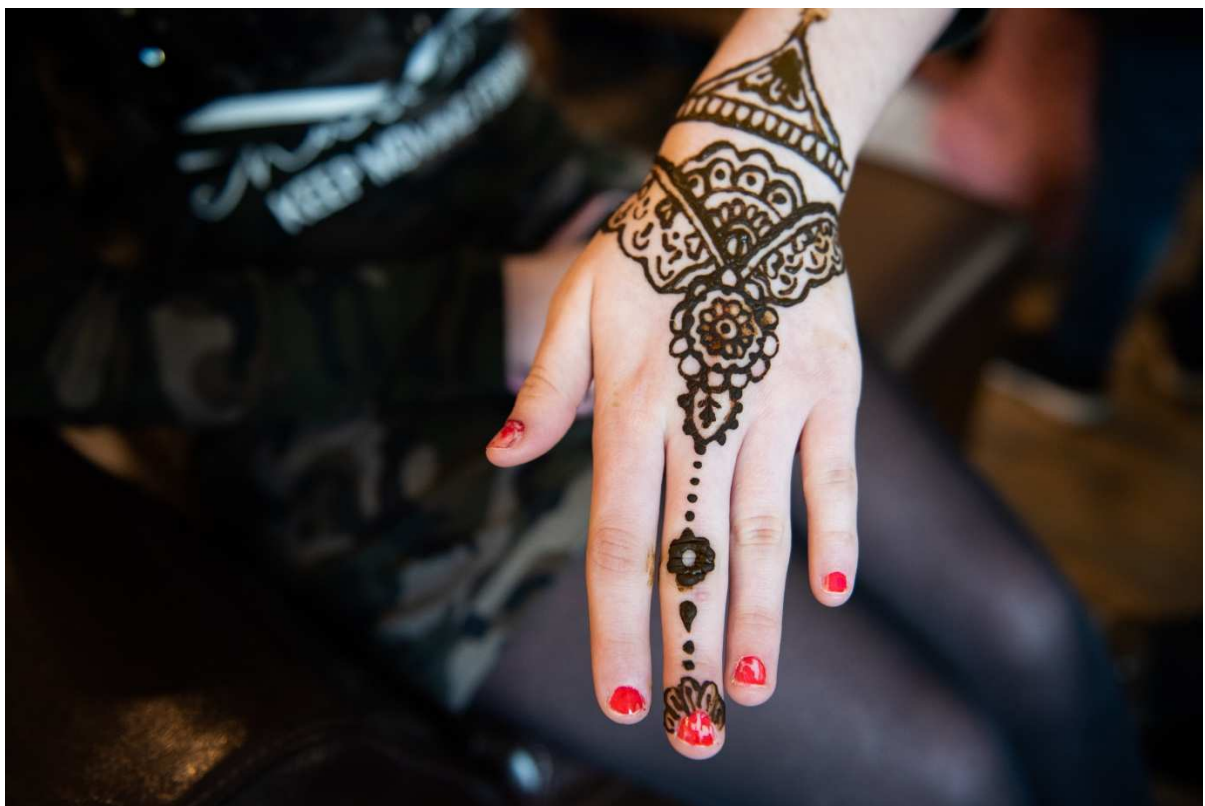
In 2019 is de focus verbreed, om ook ondersteuning te kunnen bieden bij bestaand jongerenwerk rondom azc's en is er een plan opgesteld voor de start van nieuwe groepen

in 2020. Materialen zijn ontwikkeld om te investeren in interculturele vriendschappen d.m.v. activiteiten en (geloofs)gesprekken.

2.7.4 Moeder-en-Kindweekend

In 2019 organiseerde Gave opnieuw een Moeder-en-Kindweekend. Alleenstaande moeders met hun (kleine) kinderen werden een weekend bemoedigd maar ook verwend. In november genoten 26 moeders met hun 38 kinderen van een heerlijk weekend. Opnieuw hebben we gemerkt dat deze activiteit bijzonder waardevol is voor de vrouwen. Er was een team van drie Gave medewerkers en 29 vrijwilligers.

"Ik wacht nu al lang op een besluit van de IND over mijn verblijfsstatus. De tijd van wachten maakte me wanhopig. Maar dankzij dit weekend voel ik me toegerust om deze wachttijd aan te kunnen. Ik ga weer met hoop naar huis!"
(deelnemer Moeder-en-Kindweekend)

2.7.5 Vriendinnendagen

In november organiseerde Gave een landelijke vriendinnendag. De dag is bedoeld om een Nederlandse vrouw en haar vluchtelingenvriendin een mooie dag te bieden om de onderlinge relatie te verdiepen en een aanzet te geven voor een gesprek over het geloof. Er waren 34 koppels (68 deelnemers). De vriendinnenkoppels luisterde naar een spreker en konden kiezen voor allerlei workshops.

In maart is er een regionale vriendinnendag gehouden in Friesland, in Burgum. Hier waren 28 deelnemers.

2.8 Juridische ondersteuning

De juridische afdeling adviseert kerken en vrijwilligers bij vragen rond juridische procedures van asielzoekers. Ook biedt de afdeling ondersteuning aan asieladvocaten als de IND een

bekering van een asielzoeker niet gelooft of als de IND te weinig oog heeft voor het risico van geloofsvervolgning bij terugkeer. In die gevallen kan dossieronderzoek gedaan worden, waarvan het rapport in de procedure ingebracht kan worden. De juridische afdeling onderhoudt contacten met het COA, de IND en diverse politieke partijen om relevante onderwerpen aan te kunnen kaarten.

2.8.1 Asielaanvragen bekeerlingen

In februari 2019 hebben we een rapport gepubliceerd over structurele knelpunten in de asielbeoordeling van bekeerlingen. Er zijn nog steeds IND medewerkers die denken dat een bekering een soort van vergelijkend warenonderzoek is met een afwegen van voor- en nadelen. Daarnaast was ook aandacht voor asielaanvragen van minderjarigen die tot bekering zijn gekomen. In december heeft Gave een positief gesprek gehad bij de IND en zijn we gevraagd mee te werken aan de opleiding van IND medewerkers. Dat is inmiddels voor het eerst gebeurd, met positieve reacties.

In 2019 zijn 82 dossiers onderzocht (in 2018: 75). In 59 zaken vonden wij, in tegenstelling tot de IND, de aangevoerde bekering wel geloofwaardig, in dertien zaken niet. In de overige zaken ging het vooral om advies voor een nieuwe asielaanvraag waarbij geen eindbeoordeling gegeven is.

2.8.2 Landenonderzoek

In 2019 deed de juridische afdeling onderzoek naar de situatie van christenen in de Koerdisch Autonome Regio in Noord-Irak. Daarnaast is er met succes opgekomen voor een Chinese asielzoeker die zich volgens de IND wel kon aansluiten bij de 'Drie-Zelfkerk', ook al wordt die kerk door de Chinese overheid grote beperkingen opgelegd.

"Alles wat ik nodig heb om gelukkig te zijn, is God. Natuurlijk wil ik graag status om in Nederland een bestaan op te bouwen. Maar ik weet ook dat ik status heb in de hemel. Dat is het belangrijkste."
(Mahdi)

2.8.3 Godsdienst op de azc's

In 2019 is veel overleg geweest met het COA over bijbelstudies op de azc's. Het is bekend dat dit niet mag in gemeenschappelijke ruimten. Op azc Gilze werd bijbelstudie op de kamer van de bewoner echter ook verboden. Het COA maakt daarmee een inbreuk op de godsdienstvrijheid van de bewoner. Daar zijn verschillende gesprekken over geweest, uiteindelijk ook op directieniveau. Nu is het wachten op een reactie van het COA op voorstellen van Gave om de grondrechten van de bewoners te waarborgen.

"Azc-medewerkers hebben training nodig om mogelijke conflicten tussen azc bewoners op te lossen zonder de godsdienstvrijheid te beperken"
(Eindrapport Speciale Rapporteur Godsdienstvrijheid van de VN)

2.8.4 Internationaal

In maart was de juridische afdeling present op het jaarlijkse European Religious Liberty Forum met besprekingen rond de thema's 'veiligheid op azc's' en 'asielbeoordelingen van christenasielzoekers'. Eind maart vond een ontmoeting plaats met Ahmed Shaheed, Speciale Rapporteur Godsdienstvrijheid van de VN, die op werkbezoek was in Nederland.

3 FONDSENWERVING

In 2019 is verder gewerkt aan de versteviging van ons donateursbestand. We hebben negen mailings verstuurd, waarbij we donateurs die aangeven minder betrokken te zijn, ook minder of geen mailings hebben gestuurd. Daarnaast hebben we actief nieuwe donateurs geworven. Ook hebben we alle donateurs dit jaar hartelijk bedankt middels een bedankkaart per post.

Er is een fondsenwerver aangenomen voor 16 uur per week. De fondsenwerver was betrokken bij de mailings en de doorontwikkeling van de donor life cycle. Daarnaast werden door de fondsenwerver meerdere projectdonatie-aanvragen bij vermogensfondsen ingediend, contacten gelegd met bestaande en potentiële major donors en collega-organisaties, en is gewerkt aan het ontwikkelen van producten die de naamsbekendheid en betrokkenheid van donateurs bij Gave vergroten, waarbij voornamelijk is ingehaakt op het 25-jarig bestaan.

Resultaten

In 2019 zijn er 680 nieuwe particuliere donateurs bijgekomen. De hoogte van de gemiddelde giften van de particuliere donateurs zijn licht gestegen. We zien die stijging vooral bij structurele donaties. De stijging komt vooral na een belactie waarbij donateurs hun structurele bedrag verhoogden. De inkomsten vanuit de kerken zijn in 2019 gedaald t.o.v. 2018. Bij bedrijven zien we een lichte stijging. Voor activiteiten zoals de Gave-kampen zijn ook donaties ontvangen van vermogensfondsen. De totale inkomsten uit fondsenwerving zijn t.o.v. 2018 licht gedaald.

4 PERSONEEL & ORGANISATIE

Gave heeft intrinsiek gemotiveerde medewerkers die vanuit hun persoonlijke relatie met Jezus Christus willen dienen in Gods koninkrijk. Binnen Gave vormen betrokken, dienstbare medewerkers met geloofsvertrouwen het hart van de organisatie.

Organisatiestructuur

In 2019 is de organisatiestructuur licht gewijzigd door de splitsing van het veldwerk in twee delen. Dit geeft de actuele situatie beter weer door de verdeling over leidinggevend en.

Medewerkers

Per 31 december 2019 werkten er 62 mensen bij Gave (2018: 65, gemiddeld over het jaar 2019 63). Dit zijn 22 (2018: 22) mannen en 40 vrouwen (2018: 43). Het aantal fte's daalde van 27,5 naar 25,6 (daling van 7,1%). Van de medewerkers hebben vier personen een achtergrond (gelijk aan 2018) als vluchteling en werkten 30 (2018: 29) mensen vrijwillig. Wij maken werkinhoudelijk geen onderscheid tussen betaalde medewerkers en vrijwillige medewerkers. Naast betaalde medewerkers en vrijwillige medewerkers zijn ook vele vrijwilligers incidenteel beschikbaar voor evenementen, mailings etc. In 2019 waren 4 (2018: 7) stagiaires voor langere tijd aan Gave verbonden om praktijkervaring op te doen en de organisatie met een frisse blik te ondersteunen.

Achterban en beloning

Eind 2019 stonden 32 medewerkers op de loonlijst (2018: 36). Gemiddeld werd in 2019 17,9 fte uitbetaald (2018: 17,7). Het gemiddelde fulltime bruto maandloon is met 4,6% gestegen van € 2.281 in 2018 naar € 2.387 in 2019. Dit komt voornamelijk door de stijging van het minimumloon met 2%. Directie en medewerkers van Gave ontvangen salaris van inkomsten uit een persoonlijke achterban. Het salaris is daarom afhankelijk van de verworven inkomsten van de achterban. Minimaal wordt vanuit de achterban het minimumloon vergoed en maximaal een salaris ontvangen conform de van toepassing zijnde functieregeling en salarisschalen (streefsalaris). De basis van de functieregeling en salarisschalen ligt in de arbeidsvoorwaarderegeling voor de kerkelijk werkers voor de PKN met een maximum van € 3.350 per maand bij voltijd dienstverband. Medewerkers met (intentie tot) een achterban worden ondersteund door een achterbancommissie die uit ten minste drie personen bestaat. Deze ondersteuning is geestelijk, financieel en praktisch. Via nieuwsbrieven wordt de achterban betrokken bij het werk. Gave zorgt voor toerusting van medewerkers en achterbancommissies.

Gave betaalt de werkgeverslasten vanuit de algemene middelen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid onvoldoende functionerende achterbannen en medewerkers met een achtergrond als vluchteling te ondersteunen vanuit bestemmingsfondsen. Dit heeft beide plaatsgevonden in 2019. Voor een aantal medewerkers met een vluchtelingen achtergrond is gedeeltelijke financiering vanuit Verre Naasten mogelijk.

"Dat je bij Gave geen salaris krijgt, maar afhankelijk bent van giften vond ik best spannend. Ik heb hierdoor wel geleerd dat als God je nodig heeft op een plek, Hij het ook in orde maakt. In mijn geval sneller dan ik had gedacht."
(Barbera de Mol, medewerker communicatie)

Extra ondersteuning van de achterbannen

Vanaf 1 januari 2020 zal Gave vanuit de algemene middelen een groter deel van de salariskosten financieren. Dit verlicht de druk op de achterbannen en geeft medewerkers een hoger salaris. De hoogte van de extra ondersteuning vanuit Gave is afhankelijk van de

deeltijdfactor (groter contract is meer ondersteuning) en de mate waarin het streefsalaris is bereikt (grotere afstand tot streefsalaris is meer ondersteuning).

Pensioenen

Medewerkers bouwen maandelijks pensioen op in een beschikbare premieregeling. Hierbij legt Gave vanuit de algemene middelen een procent pensioenpremie in en is er de mogelijkheid om, gefinancierd vanuit de achterban, extra te sparen voor het pensioen. Hier hebben diverse medewerkers gebruik van gemaakt.

Vacatures

We kijken dankbaar terug op de diverse vervulde vacatures die lang open hebben gestaan. Momenteel staan relatief veel vacatures open waardoor er druk is op diverse plaatsen in de organisatie. Anderzijds zijn er vacatures omdat het ambitieniveau om het veldwerk uit te breiden hoog is.

Opleidingen

Ieder personeelslid dat bij Gave komt werken, doorloopt een interne opleiding met diverse trainingsmomenten. De personeelsbijeenkomsten zijn een goed middel om de onderlinge band te versterken en medewerkers te trainen. In 2019 hebben diverse medewerkers korte opleidingen gevolgd.

Ziekte

In 2019 had Gave een verzuimpercentage van 3,4% (2018: 6,1%). Dit wordt vooral veroorzaakt door meer langdurig ziekten in 2018. De verzuimfrequentie is 0,5 in 2019. (2018: 0,7). De frequentie ligt laag door de vele parttime banen. Diverse medewerkers verschuiven hun werk naar een ander moment in de week als ze niet fit zijn.

Samenwerking bestuur

De samenwerking met het bestuur is in 2019 goed verlopen. We zijn dankbaar voor een bestuur dat betrokken en constructief meedenkt. Er waren vier bestuursvergaderingen. Bestuursleden zijn welkom op de personeelsbijeenkomsten en maken regelmatig van die uitnodiging gebruik.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als Gave vinden we het belangrijk maatschappelijk verantwoord te handelen. In de eerste plaats ligt dit in de aard van de stichting. Naast onze maatschappelijke doelstelling hebben we de volgende uitgangspunten:

- We nemen regelmatig medewerkers (betaald) in dienst die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld mensen vanuit de bijstand, met een vluchtelingen achtergrond of ziekteverleden. Ook maken we gebruik van vrijwilligers die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.
- We gebruiken groene energie.
- We kopen (of krijgen) tweedehands indien mogelijk.
- We stimuleren fietsen en carpoolen doordat deze kilometers declarabel zijn tegen normale vergoeding.
- We faciliteren (samen)werken vanuit huis en moedigen medewerkers aan hier voor een deel van de werkzaamheden gebruik van te maken om kilometers te beperken.
- Vanuit solidariteit heeft Gave een sterk afgevlakt loonmodel voor de hogere functies.

5 FINANCIËN

Gave wil op een verantwoorde wijze met de aan haar ter beschikking gestelde middelen omgaan. De stichting wil op dit vlak volledig verantwoording afleggen en ook controleerbaar zijn. Dit wordt ieder jaar zichtbaar in een goedkeurende controleverklaring, aangevuld met het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Buiten de salariskosten heeft Gave weinig langlopende financiële verplichtingen. Het werkgeversdeel van de inkomstenbelasting wordt (deels) gefinancierd vanuit de algemene middelen en vanaf 2020 zal de steun vanuit algemene middelen uitbreiden. Het overige deel wordt betaald uit specifieke middelen, die komen uit de aan de betreffende medewerker gekoppelde achterban. In 2019 zijn de salarissen van enkele medewerkers (deels) gefinancierd vanuit de algemene middelen. Voor het kantoorpand is sprake van een jaarlijkse reservering voor groot onderhoud.

Gave heeft als beleggingsbeleid het vrije vermogen op een risicomijdende manier te beleggen. Dit houdt in dat het vermogen gestald wordt op een vrij opneembare spaarrekening met lage rente.

6 BESTUUR EN DIRECTIE

Bestuursleden worden voor vier jaar benoemd. Het bestuur is belast met

- het vaststellen en houden van toezicht op de voortgang van het beleid;
- het benoemen en ontslaan van de directeur en overige personeelsleden;
- het nemen van een aantal gekwalificeerde besluiten;
- vertegenwoordiging van de stichting in en buiten rechte.

De samenstelling van het bestuur op 31 december 2019 met vermelding van de datum van het einde van de zittingstermijn is als volgt:

Naam	Functie	In functie	Aftre- dend	Functies en nevenfuncties
dhr. ds. H. Bouma	Voorzitter	01-03-2016	2022	- werkzaam bij Stichting UMA en Huis van Vrede als kerkplanter en sociaal ondernemer - bestuurslid bij Overhoop
dhr. A.G. Hooijer AA	Penning- meester	28-06-2016	2022	- werkzaam bij Alfa accountants en Adviseurs als klantbeheerder
mw. mr. M. Mulderij	Secretaris	28-06-2016	2022	- werkzaam bij Mulderij advocatuur als advocaat
dhr. R.J. Sterk	Lid	22-05-2018	2021	- werkzaam bij Operatie Mobilisatie als regiomanager
dhr. M. Schot	Lid	27-11-2018	2021	- werkzaam als gebiedsmanager Midden-Nederland bij stichting Timon - Lid kerkenraad (scriba) Gereformeerde Gemeente te Houten
dhr. W.C. den Hartog	Lid	05-07-2019	2022	- Manager Partnerships bij Dorcas - Bestuurslid CDSI Foundation

Bestuursleden en directeur vervullen geen nevenfuncties die mogelijk een belangenverstrengeling in zich hebben.

De directeur is belast met de dagelijkse leiding van de organisatie en bevoegd tot alle handelingen die tot het besturen van de stichting behoren, behoudens de in de wet, statuten, het huishoudelijk reglement of in het directiereglement gestelde beperkingen.

Directeur in 2019 was dhr. Jan Pieter Mostert. Zijn nevenfuncties zijn voorzitter van vereniging 'Dit Koningskind', voorzitter van Stichting vakanties 'Dit Koningskind', vice-voorzitter Raad van Toezicht van VPCO Tholen.

Het bestuur vergaderde in 2019 vier maal waarbij voldoende bestuursleden aanwezig waren om geldige besluiten te nemen.

De directeur is aanwezig in de bestuursvergaderingen om het bestuur te informeren over actuele ontwikkelingen en over de uitgeoefende activiteiten gericht op het realiseren van de doelstelling van de stichting mede aan de hand van periodieke financiële overzichten.

7 PLANNEN 2020

De vluchtelingencrisis ligt achter ons. Een aantal jaren was er een grote betrokkenheid van christenen (en de hele samenleving) op nieuwkomers. Dat is nu niet het geval. We trekken geen zalen vol belangstellende enthousiastelingen meer. Kerken blijken niet gemakkelijk meer in staat om mensen te mobiliseren.

Gelukkig zijn er in het land ook vele goed lopende projecten voor vluchtelingen.

Bijbelstudies bij azc's, buddy-projecten voor vluchtelingen in de wijk en kerken waar vluchtelingen de diensten bezoeken. Gave zal deze projecten ook in 2020 ondersteunen en impulsen blijven geven voor nieuw werk. We blijven stimuleren dat kerken de liefde van Jezus Christus laten zien en overbrengen aan vluchtelingen.

In de veranderende omstandigheden blijft God dezelfde. Hij is trouw en gaat voor ons uit. Daarom is de titel van het jaarplan 2020 'In vertrouwen op pad'. Het jaarplan kenmerkt zich door gewoon gáán. Gaan naar plekken waar we al werkten, maar ook naar voor ons nieuwe azc's. Hieruit blijkt dat we in 2020 verder gaan met de vernieuwde focus op azc's waar we in 2019 mee startten. Ook oriënteren we ons op projecten die we zonder of met minimale inspanning van lokale kerken kunnen uitvoeren rondom azc's. Het gaat hierbij om azc's die door kerken niet of nauwelijks bereikt worden.

Bovenstaand betekent dat we nieuwe veldcoördinatoren werven en het interculturele missionaire team verder zal groeien. Ook de inzet voor het aantrekken van relatiemanagers gaat door, ondanks dat dit lastig is gebleken.

In 2020 zal met de afdeling Communicatie een nieuwe aanpak worden geïntroduceerd om de missie (contact met vluchtelingen) nog meer te verankeren in de kerken en de kerken meer te verbinden met Gave.

Een aantal specifieke zaken die we voor 2020 inplannen en die invloed hebben op de begroting:

- De organisatie van de trainingsmiddag en het event 'Now you see me' in verband met het jubileum.
- Het uitgeven van een jubileum magazine.
- Doorgaand investeren in de fondsenwerving om het inkomstenniveau op peil te houden.
- Uitbouwen van het team van interculturele missionaire werkers. We bieden hen ook een goed leertraject.
- Relevante activiteiten met en voor vluchtelingen, zoals vijf jongerenkampen, kinderkampen, het Gave-festival, een Moeder-en-Kindweekend, twee vriendinnendagen en de Gave-huwelijksconferentie.

2020 zal ook in het teken staan van het 25-jarig jubileum. Ter gelegenheid van het jubileum geven we een magazine uit en plannen we een uniek event. Hiermee willen we aandacht vragen voor vluchtelingen in ons land en de taak van christenen daarin. Ook willen we een nieuwe generatie betrekken bij vluchtelingen.

Helaas hebben we inmiddels het event vanwege coronacrisis moeten afgelasten.

7.1.1 Verwachting 2020

Onderstaand treft u de begroting van baten en bestedingen 2020 aan met ter vergelijking de uitkomsten en de begroting 2019:

	begroting 2020		werkelijk 2019	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Baten				
Particulieren	732	66	730	66
Bedrijven	54	5	54	5
Organisaties zonder winststreven	285	26	284	26
Baten waar tegenprestatie tegenover staat	37	3	43	4
Overige baten	0	-	0	0
Som van de baten	1.108	100	1.111	100
Bestedingen				
Directe activiteiten voor vluchtelingen	641	57	577	52
Toerusting en training	368	33	266	24
Totaal besteed aan doelstellingen	1.009	90	843	76
Werving baten	90	8	79	7
Beheer en administratie	169	15	130	12
Som van de bestedingen	1.268	114	1.052	95
Resultaat	160-	14-	59	5

7.1.2 Deo Volente 2020

Zoals al in het voorwoord beschreven: Op het moment van schrijven van het jaarverslag verkeert ons land in een ongekende crisis door de corona-epidemie. De plannen die we in het jaarplan 2020 beschreven zullen daarom drastisch wijzigen. Een groot aantal activiteiten hebben we al moeten annuleren. Ook het event rondom ons 25-jarig jubileum is geschrapt. Het is inmiddels zeker dat het jaar 2020 totaal anders zal uitpakken dan de plannen die we hebben gemaakt. De gevolgen voor onze organisatie proberen we in te schatten maar zijn nog niet te overzien, de trage ramp is nog aan de gang. Het azc is voor bezoekers verboden terrein. De medewerkers zetten zich volop in om vanuit huis de meeste groepen online door te zetten en persoonlijk contacten aan te houden door te (video-)bellen. Juist nu is dat voor onze doelgroep erg belangrijk. Er worden daarvoor ook speciale tools ontwikkeld zoals een online kinderclub. Er is een speciale website in ontwikkeling om contacten warm te houden of aan te gaan (www.komopdethee.nl). Anderzijds zetten we in op het stimuleren van contact, juist in een tijd van crisis, en het aanbieden van geestelijke ondersteuning en praktische hulp.

De gevolgen op lange termijn zijn nog niet te overzien. Het zal zeker van invloed zijn op de bestaande contacten met asielzoekers en vrijwilligers. We zijn bang hier, ondanks alle inspanningen, een gedeelte van te zullen verliezen en beschouwen dat als de voor ons meest pijnlijke kant van de crisis. Aan de andere kant biedt de crisis ook kansen. Juist als we er nu present zijn kunnen we relaties verstevigen.

Op korte termijn lijken de kosten van de crisis te dragen. Omdat er veel tijdig viel te annuleren vallen kosten mee. Niettemin is er ook fors verlies. Dat gaat vooral om kosten die zijn gemaakt en werk wat is verzet voor activiteiten die niet doorgaan. Omdat er een forse economische crisis wordt verwacht zal het op peil houden van onze inkomsten op langere termijn een uitdaging zijn.

Dat een aantal aspecten van de samenleving duurzaam verandert onder invloed van deze crisis lijkt onontkoombaar. We bidden en geloven dat in die verandering ook aspecten zitten die ons werk nieuwe kansen biedt, al hebben we daar nu nog geen concreet zicht op. Want onze God is trouw.

8 FINANCIËEL OVERZICHT

8.1 Vergelijking met voorgaand jaar

	werkelijk 2019		werkelijk 2018		mutatie 2019 t.o.v. 2018	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Baten						
Particulieren	730	66	736	62	-6	-1
Bedrijven	54	5	64	6	-10	-15
Organisaties zonder winststreven	284	26	338	29	-54	-16
Baten waar tegenprestatie tegenover staat	43	4	38	3	5	12
Overige baten	0	0	0	0	0	
Totale baten	1.111	100	1.176	100	-65	-6
Bestedingen						
Directe activiteiten voor vluchtelingen	577	52	542	46	35	6
Toerusting en training	266	24	235	20	31	13
Totaal besteed aan doelstellingen	843	76	776	66	67	9
Werving baten	79	7	90	8	-11	-13
Beheer en administratie	130	12	126	11	4	3
Som van de bestedingen	1.052	95	993	85	59	6
Resultaat	59	5	183	15	-124	-68

De afname van de opbrengsten wordt voor ongeveer de helft veroorzaakt door afgenomen baten voor achterbannen. Deze daling van inkomsten voor achterbannen is grotendeels te verklaren door een grote eenmalige gift in 2018.

Daarnaast ontvingen we van minder andere organisaties zonder winststreven donaties en de giften die we kregen waren ook lager dan vorig jaar.

De verschuiving van incidentele giften naar vaste giften die in 2017 begon, lijkt in 2019 afgevlakt.

De toenemende kosten hebben voornamelijk te maken met hogere kosten in verband met het uitgegeven boekje 'Gaaf het lukken?', uitbreiding van het intercultureel missionaire team, de viering van het jubileum en hogere personeelskosten. We zijn dankbaar dat de salarissen dit jaar gemiddeld met bijna 5% konden stijgen.

De verdeling van de bestedingen over de verschillende categorieën is als percentage van de baten lastiger te beoordelen, gezien het grote verschil in het resultaat. Als percentage van de totale lasten besteedden we in 2019 55% aan directe activiteiten voor vluchtelingen (2018: 55%), 25% aan toerusting en training (2018: 24%), 7% aan werving baten (2018: 9%) en 12% aan beheer en administratie (2018: 13%). Hieruit blijkt dat de mutatie beperkt is.

8.2 Vergelijking met de begroting 2019

	werkelijk 2019		begroot 2019		werkelijk t.o.v. begroot	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Baten						
Particulieren	730	66	689	63	41	6
Bedrijven	54	5	56	5	-2	-3
Organisaties zonder winststreven	284	26	319	29	-35	-11
Baten waar tegenprestatie tegenover staat	43	4	34	3	9	25
Overige baten	0	0	0	0	0	
Som van de baten	1.111	100	1.098	100	13	1
Bestedingen						
Directe activiteiten voor vluchtelingen	577	52	642	58	-65	-10
Toerusting en training	266	24	278	25	-12	-5
Totaal besteed aan doelstellingen	843	76	920	83	-77	-8
Werving baten	79	7	107	10	-29	-27
Beheer en administratie	130	12	150	13	-20	-13
Som van de bestedingen	1.052	95	1.178	106	-126	-11
Resultaat	59	5	-80	-7	139	-175

De baten zijn in lijn met de begroting. De verhouding is echter wel veranderd: we ontvingen meer dan verwacht van particulieren en minder dan verwacht van organisaties zonder winststreven.

De kosten van directe activiteiten voor vluchtelingen zijn minder dan begroot, doordat we minder nieuwe medewerkers hebben aangetrokken dan gehoopt. De kosten van toerusting en training liggen in lijn met de begroting.

De kosten voor de werving van baten blijven achter op de begroting. Dit is veroorzaakt door de indiensttreding van een medewerker die zich hier vrijwillig voor inzet, minder belacties en minder wervende activiteiten eind 2019 i.v.m. de PR en fondsenwervende aandacht voor het jubileum begin 2020.

De kosten beheer en administratie blijven ook achter op de begroting, omdat de implementatie van een nieuw CRM systeem is uitgesteld.

8.3 Financiële positie

Activa	31-12-2019	31-12-2018
	x € 1.000	x € 1.000
Materiële vaste activa	8	10
Vorderingen en overlopende activa	24	35
Liquide middelen	1.391	1.309
Totaal	1.423	1.354
Passiva	31-12-2019	31-12-2018
	x € 1.000	x € 1.000
Continuïteitsreserve	538	538
Bestemmingsreserves	358	273
Bestemmingsfondsen	398	424
Onderhoudsvoorziening	74	61
Kortlopende schulden	55	58
Totaal	1.423	1.354

De toename van de liquide middelen houdt voornamelijk verband met het positieve resultaat. De bestemmingsreserves nemen voornamelijk toe door reserves m.b.t. PR, trainings- en inspiratiedag, nieuwe activiteit en opleiding van medewerkers. De afname van de bestemmingsfondsen is grotendeels veroorzaakt door lagere bestemmingsfondsen van medewerkers en kinder- en jongerenwerk.

9 JAARREKENING

- 1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019
- 2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019
- 3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019
- 4 GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING
- 5 TOELICHTING OP DE BALANS
- 6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN
- 7 OVERIGE TOELICHTING
- 8 OVERIGE GEGEVENS

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2019

Na voorstel resultaatbepaling

Alle bedragen in €

ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa	8.190	10.420
	8.190	10.420
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen en overlopende activa	23.775	34.963
Liquide middelen	1.391.405	1.308.736
	1.415.180	1.343.700
Totaal	1.423.370	1.354.120

PASSIVA	31-12-2019	31-12-2018
RESERVES EN FONDSEN		
Reserves		
Continuïteitsreserve	537.951	537.951
Bestemmingsreserves	358.286	272.847
	896.237	810.798
Fondsen		
Bestemmingsfondsen	397.935	424.108
	1.294.172	1.234.906
VOORZIENINGEN	73.791	60.824
KORTLOPENDE SCHULDEN	55.406	58.389
Totaal	1.423.370	1.354.120

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2019

Alle bedragen in €

BATEN

	werkelijk 2019	begroot 2019	werkelijk 2018
Particulieren	730.212	689.000	736.107
Bedrijven	54.425	56.000	63.988
Organisaties zonder winststreven	283.588	319.000	337.931
Baten waar tegenprestatie tegenover staat	42.521	34.000	38.085
Overige baten	161	0	226
Totale baten	1.110.907	1.098.000	1.176.336

BESTEDINGEN

Besteed aan doelstellingen

Directe activiteiten voor vluchtelingen	576.655	642.109	541.561
Toerusting en training	266.118	278.142	234.588

Kosten eigen fondsenwerving

Kosten beheer en administratie

Som van de bestedingen

RESULTAAT

	842.773	920.251	776.149
	78.586	107.446	90.621
	130.283	149.803	126.345
	1.051.641	1.177.500	993.115
	59.266	-79.500	183.221

Resultaat is onttrokken/toegevoegd aan:

Continuïteitsreserve		-79.500	42.242
Algemene reserve	24.650		
Bestemmingsreserves	60.788		12.735
Bestemmingsfondsen activiteiten	-11.615		62.118
Bestemmingsfondsen medewerkers	-14.558		66.126
	59.266	-79.500	183.221

3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

Alle bedragen in €

	2019	2018
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN		
Resultaat	59.266	183.221
Afschrijving vaste activa	2.230	2.409
Mutatie onderhoudsvoorziening	12.968	10.800
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen en overlopende activa	11.189	4.099
Mutatie kortlopende schulden	-2.983	-22.916
	21.174	-8.017
Kasstroom uit operationele activiteiten	82.670	177.613
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN	0	0
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	0	0
Netto kasstroom in jaar	82.670	177.613

HET VERLOOP VAN DE GELD MIDDELEN IS ALS VOLGT:

Stand per 1 januari	1.308.736	1.131.123
Mutatie boekjaar	82.670	177.613
Stand per 31 december	1.391.405	1.308.736

4 GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Grondslagen van waardering

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen (RJ 650), Richtlijn 640 Organisaties-zonder-winststreven (RJ 640) en de overige richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Door de uitbraak van het coronavirus in Nederland en de rest van de wereld zijn er verregaande maatregelen getroffen door de Nederlandse overheid om de verspreiding van het virus over een langere periode uit te spreiden. Dit heeft ook financiële consequenties voor Gave. De uiteindelijke financiële impact is onzeker. Op dit moment is er een positieve continuïteitsveronderstelling.

Alle bedragen zijn opgenomen in euro's.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kostprijs. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs of vervaardigingsprijs, inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte economische levensduur en eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Alle materiële vaste activa betreft activa welke wordt aangehouden in het kader van de doelstelling.

Alle aanschaffingen van kantoorinventaris en apparatuur worden ten laste van de exploitatie gebracht. Deze aanschaffingen worden veelal voor een (groot) deel gedekt uit ter zake ontvangen bestemmingsgiften.

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Voorziening voor groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

Als saldo inkomsten fondsenwerving worden de in het verslagjaar ontvangen giften en contributies opgenomen onder aftrek van de direct aanwijsbare kosten die aan derden worden betaald. Ook de indirecte kosten die aan de fondsenwerving worden toegerekend komen op het saldo fondsenwerving in mindering.

De nalatenschappen worden voor zover het legaten betreft verantwoord op het moment dat deze bekend worden, terwijl voor de erfstellingen de baten verantwoord worden op het moment dat de aangifte successie is gedaan, omdat dan de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Eventuele voorschotbetalingen worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Bestedingen

De bestedingen worden toegerekend aan de doelstelling van de stichting: 'Directe activiteiten voor vluchtelingen' en 'toerusting en training'. De kosten worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben, hetgeen betekent dat zo nodig rekening wordt gehouden met vooruitbetaalde c.q. nog te betalen posten.

De uitvoeringskosten worden toegerekend aan de doelstelling, de fondsenwerving en de kosten eigen organisatie op basis van de volgende bedrijfseconomische criteria:

- De personeelskosten worden verdeeld op basis van een schatting van gewogen fulltime eenheden (fte's) die de medewerkers van Stichting Gave aan een activiteit hebben besteed;
- De overige uitvoeringskosten worden zoveel mogelijk direct toegerekend op basis van de feitelijke bestedingen en voor het overige deel op grond van schattingen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen.

Zowel betaalde als ontvangen interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen in €

MATERIËLE VASTE ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Aanschafwaarde Cabin Unit Luttelgeest	22.315	22.315
Cumulatieve afschrijving Cabin Unit Luttelgeest	-14.125	-11.895
	8.190	10.420

De afschrijving van de Cabin Unit Luttelgeest is gebaseerd op een levensduur van 10 jaar en een restwaarde van nihil.

INVENTARIS

Alle aanschaffingen in kantoorinventaris en apparatuur zijn direct ten laste van de exploitatie gebracht en veelal voor een groot deel gedekt uit ter zake ontvangen bestemmingsgiften. De verzekerde waarde ultimo boekjaar is € 50.000. Dit is gelijk aan 2018.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	31-12-2019	31-12-2018
Vooruitbetaalde kosten	8.110	5.119
Voorschotten	5.325	5.370
Nog te ontvangen bedragen	10.339	24.474
	23.775	34.963

LIQUIDE MIDDELEN	31-12-2019	31-12-2018
Bank	1.075.532	971.852
ING saldo achterbanrekeningen	315.873	336.885
	1.391.405	1.308.736

Het saldo van de achterbanrekeningen is bestemd voor de uitkering van de salarissen van de medewerkers. De overige liquide middelen staan direct ter beschikking van de organisatie.

	31-12-2018	Onttrekking	Toegevoegd ten laste van resultatenrekening	31-12-2019
RESERVES				
Continuïteitsreserve	537.951			537.951
Algemene reserve			24.650	24.650
Bestemmingsreserve PR en fondsenwerving	60.000		30.000	90.000
Bestemmingsreserve urgente vacatures en organisatieontwikkeling	105.248			105.248
Bestemmingsreserve medewerkers	22.600	-2.125	2.913	23.388
Bestemmingsreserve project België	25.000			25.000
Bestemmingsreserve automatisering	50.000			50.000
Bestemmingsreserve jubileum	10.000	-10.000		0
Bestemmingsreserve trainings- en inspiratiedag	0		20.000	20.000
Bestemmingsreserve nieuwe activiteit			10.000	10.000
Bestemmingsreserve opleiding medewerkers	0		10.000	10.000
	810.798	-12.125	97.563	896.237

De continuïteitsreserve is gevormd om mogelijke toekomstige financiële tegenvallers op te kunnen vangen en hiermee de continuïteit van het werk mede te waarborgen. De continuïteitsreserve bestaat uit drie componenten waarvoor een bandbreedte is opgenomen, zodat de systematiek jaarlijks gelijk blijft en de hoogte van de continuïteitsreserve beperkt fluctueert. De systematiek is als volgt:

1. Loonkosten gefinancierd door Gave (75%-100%)
2. Loonkosten gefinancierd door achterbannen (50%-75%)
3. Doelstellingskosten (excl. loonkosten) (90%-110% kosten met een vast karakter; 20%-30% kosten met een variabel karakter)

Hierbij worden de bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen in mindering gebracht.

Per 31 december 2019 overschrijdt de continuïteitsreserve de bovengrens. Gezien hoge lasten die we verwachten in 2020, verwachten we dat de continuïteitsreserve in 2020 weer op peil zal zijn.

De dotatie aan de bestemmingsreserve PR en fondsenwerving is bedoeld om rondom het jubileum meer publiciteit aan Gave te geven. Ook is een deel bestemd voor het programma 'Kleur en Kracht'. Vanuit de bestemmingsreserve urgente vacatures/ organisatieontwikkeling zijn in 2019 geen medewerkers betaald. Er is € 25.000 gereserveerd voor Gave Veste. Dit is toegezegd als garantstelling. Gave Veste heeft een soortgelijke missie als Gave en is actief in Vlaanderen. Hier is echter tot op heden geen gebruik van gemaakt, maar er zijn plannen voor besteding in 2020. De bestemmingsreserve automatisering houdt verband met verwachte kosten voor de overgang naar andere software. De viering van het jubileum heeft plaatsgevonden in 2019 en wordt daarom onttrokken. Begin 2020 zouden we een trainings- en inspiratiedag organiseren. Helaas kon dit door het coronavirus niet doorgaan. We zijn voornemens deze dag op een later moment door te laten gaan en reserveren hier daarom voor. Ook reserveren we voor de

opleiding van medewerkers. We bezinnen ons ook op een nieuw project. Wat resteert van het resultaat voegen we toe aan de algemene reserve.

BESTEMMINGS-FONDSEN	31-12-2018	Ontvangen giften	Saldo van kosten en opbrengsten met tegenprestatie	Toegerekende kosten medewerkers, overhead	31-12-2019
Bestemmingsfonds House of Joy Luttelgeest	5.726	1.548	-5.045		2.230
Bestemmingsfonds House(s) of Joy algemeen	11.102		-2.709		8.393
Bestemmingsfonds kinder- en jongerenwerk	59.533	34.892	-34.545	-10.000	49.880
Bestemmingsfonds vrouwen- en gezinswerk	0	19.074	-11.831	-3.000	4.243
Bestemmingsfonds medewerkers	347.747	514.254	-528.811		333.190
	424.108	569.768	-582.941	-13.000	397.935

	31-12-2019	31-12-2018
Personeelskosten	609.170	571.245
Bestemmingsfonds medewerkers	335.165	347.747
Dekking personeelskosten in maanden	6,6	7,3

De gelden van het bestemmingsfonds medewerkers worden uitdrukkelijk geworven voor de overeengekomen beloning van de medewerker. Een eventueel overschot aan het einde van het dienstverband wordt ter beoordeling van de directie uitgekeerd, aan de opvolgende werkgever overgedragen en/of bestemd aan het algemene fonds medewerkers.

ONDERHOUDSVOORZIENINGEN	31-12-2019	31-12-2018
Stand per 1 januari	60.824	50.024
Toegevoegd	19.550	10.800
Onttrokken	-6.582	0
Stand per 31 december	73.791	60.824

Het kantoorpand wordt om niet ter beschikking gesteld onder voorwaarde dat omschreven onderhoudswerkzaamheden voor rekening van onze organisatie zijn. Voor deze onderhoudsverplichting wordt de voorziening gevormd. In 2019 hebben we de onderhoudsvoorziening herijkt.

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
Crediteuren	25.871	21.820
Te betalen belastingen en sociale verzekeringen	13.653	16.656
Refugee Highway Partnership	9.729	12.146
Overige schulden	6.153	7.767
	55.406	58.389

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De totale huurverplichtingen bedraagt voor 2020 € 33.756. Dit wordt jaarlijks deels geïndexeerd met 1%.

	< 1 jaar	1-5 jaar
Huurverplichting	33.756	18.688

Er is aan Gave Veste in België een garantstelling van € 50.000 afgegeven.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen in €

BATEN VAN PARTICULIEREN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Vaste donaties	137.672	120.000	121.070
Incidentele giften	204.253	196.000	226.590
Particulieren t.b.v. achterbannen medewerkers	382.033	370.000	384.945
Acties t.b.v. achterbannen medewerkers	6.254	3.000	3.502
	730.212	689.000	736.107

De lichte afname van incidentele giften is te verklaren door nieuwe donateurs die tijdens 2015 vluchtelingencrisis doneerden zijn teruggelopen. De vaste donaties zijn gestegen doordat na een belactie donateurs hun incassobedrag verhoogden. . De opbrengsten van de achterbannen van particulieren zijn ongeveer gelijk gebleven.

BATEN VAN BEDRIJVEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Bedrijven	14.195	14.000	14.330
Bedrijven t.b.v. achterbannen medewerkers	40.230	42.000	49.658
	54.425	56.000	63.988

We zijn dankbaar dat de donaties van bedrijven constant zijn. Een grote giftgever voor een achterban is gestopt, omdat de medewerker uit dienst is gegaan.

BATEN VAN ORGANISATIES ZONDER WINSTSTREVEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Kerken, kringen, clubs	165.043	160.000	166.455
Andere organisaties zonder winststreven	24.796	45.000	47.495
Scholen	667	3.000	2.000
Fondsen	7.345	11.000	10.355
Organisaties zonder winststreven t.b.v. achterbannen medewerkers	85.737	100.000	111.626
	283.588	319.000	337.931

De baten vanuit kerken zijn in lijn met voorgaand jaar. We ontvingen van minder andere organisaties zonder winststreven donaties en de giften die we kregen waren ook lager dan vorig jaar. De afname van giften vanuit organisaties zonder winststreven t.b.v. achterbannen heeft voornamelijk te maken met een grote eenmalige gift in 2018.

BATEN WAAR TEGENPRESTATIE TEGENOVER STAAT	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Huuropbrengsten	3.348	2.500	3.348
Jongerenkampen deelnemersgelden	15.318	13.500	12.925
Opbrengst materialen	5.867	2.500	2.935
Opbrengst cursussen	4.445	6.000	5.123
Opbrengsten presentaties	2.013	1.000	2.987
Juridisch werk	4.205	2.000	3.671
Kinderwerk/kinderkampen	5.516	4.500	4.764
Opbrengst gezinsweekend Arab. spreken	950	1.500	1.614
Vrouwendagen	590	250	375
Moeder-en-Kindweekenden	270	250	343
	42.521	34.000	38.085

De afname van het aantal cursussen en presentaties is ook zichtbaar in de giften. Het kinderwerkpakket en het uitgegeven boek 'Gaaf het lukken?' (gratis verstrekt, alleen verzendkosten betaald) deden de opbrengsten materialen fors stijgen.

OVERIGE BATEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Rente bankrekeningen	161	0	226

Van de baten is circa € 1.900 ontvangen als baten in natura (2018: € 1.750).

De huurprijs voor het kantoorpand van Stichting Gave te Harderwijk bedraagt nihil, waarmee ook sprake is van baten in natura. Deze baten in natura is niet opgenomen in bovenstaande baten. De WOZ-waarde van het kantoor is circa € 400.000. Gave heeft de verplichting het pand te onderhouden.

BESTEDINGEN	Directe activiteiten voor vluchtelingen	Toerusting en training	Kosten eigen fondsenwerving	Kosten beheer en administratie	Totaal werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
PR en communicatie	0	74.281	26.966	0	101.247	124.500	103.037
Veldwerk	20.284	2.575	0	0	20.629	35.000	34.218
Interculturele activiteiten	66.781	0	0	0	66.781	71.500	65.969
Cultuurgroepen	67.324	0	0	0	67.324	57.500	65.184
Jongerenwerk	14.500	624	0	0	15.123	14.500	11.328
Intercultureel missionair werk	6.755	0	0	0	6.755	8.000	375
Kennis	0	22.309	0	0	22.309	18.000	12.198
Juridisch	7.401	0	0	0	7.401	10.000	8.725
Bedrijfsvoering	27.625	9.811	12.466	32.719	82.621	119.000	79.019
Directievoering	6.086	2.981	1.067	9.694	19.828	19.000	10.310
Personeelskosten	362.130	153.538	38.086	87.870	641.624	700.500	602.754
	576.655	266.118	78.586	130.283	1.051.642	1.177.500	993.115

Kosten als percentage van de baten	52%	24%	7%	12%	95%	107%	84%
------------------------------------	-----	-----	----	-----	-----	------	-----

De inzet van de medewerkers is naar schatting voor 84% gericht op directe activiteiten voor vluchtelingen en toerusting en trainen. Dit is gelijk aan vorig jaar. Voor alle medewerkers is een percentage opgenomen voor de werving van gelden voor de eigen achterban. De toerekening van de kosten berust op schattingen.

Voor de onderverdeling per besteding verwijzen wij naar onderstaande toelichting.

PR EN COMMUNICATIE	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	3.035	3.000	2.371
Inhuur communicatie	1.525	4.500	5.696
Cursusmateriaal	5.591	1.500	800
Weergave	25.814	24.500	24.059
Advertentiekosten		1.000	1.660
PR-materiaal	35.616	35.000	18.826
Website	4.204	2.000	1.380
Fondsenwervingskosten	25.462	40.000	35.227
Mailings t.b.v. bewustwording		13.000	13.018
	101.247	124.500	103.037

De kosten voor PR en communicatie zijn in lijn met voorgaand jaar. De kosten van PR zijn gestegen doordat we onder andere meer aandacht hebben besteed aan de vluchtelingengebodsweek. De fondsenwervingskosten daalden doordat we minder gebruik hebben gemaakt van telemarketing en in 2018 een extra mailing hebben gedaan aan major donoren.

VELDWERK	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	12.342	26.500	22.061
Veldwerk	533	0	
Houses of Joy	7.754	8.500	12.156
	20.629	35.000	34.218

De afname van de reis- en thuiswerkkosten worden veroorzaakt doordat er minder medewerkers op deze afdeling werken. De afname van de kosten van House of Joy betreffen de verbouwing van de locatie in Luttelgeest in 2018.

INTERCULTURELE ACTIVITEITEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	2.410	3.500	2.939
Interculturele activiteiten	4.239	0	
Kinderkampen (en rugtasactie)	10.099	11.500	12.442
Gave-kampen	31.505	33.500	34.678
Moeder-en-Kindweekend	7.417	8.000	7.908
Gave-festival	4.886	4.000	
Gave-vriendinnendag	1.860	3.000	2.647
Gave-huwelijksconferentie	4.364	5.500	5.354
Nieuwe activiteit		2.500	
	66.781	71.500	65.969

In 2019 zijn we gestart met het apart administreren van kosten die overkoepelend zijn voor de activiteiten. Voorheen werd dit aan een of meerdere activiteiten toegewezen. Het Gave-

festival vond plaats in december 2017 en januari 2019, daarom zijn in 2018 geen kosten gemaakt.

CULTUURGROEPEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Arabisch werk	11.058	11.000	18.153
Somaliëwerk	45.266	34.500	38.010
Bijdragen Koerden en Gave Veste	11.000	9.000	9.021
Nieuwe cultuurgroepen		3.000	
	67.324	57.500	65.184

De bijdrage aan het Arabisch werk is de laatste jaren langzaam afgebouwd. 2019 was het laatste jaar dat we hieraan bijdragen. Home for Kurds hebben we in 2019 een extra bijdrage gegeven voor hun nieuwe gebouw. De Somalische conferentie was in 2019 duurder dan in 2018, omdat de reisafstand groter was.

JONGERENWERK	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	6.236	4.500	3.248
Connect-Us	8.888	10.000	8.080
	15.123	14.500	11.328

De reis- en thuiswerkkosten zijn gestegen ten gevolge van de uitbreiding van het team.

INTERCULTUREEL MISSIONAIR WERK	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	5.103	6.000	375
Intercultureel missionair werk	1.651	2.000	
	6.755	8.000	375

Het team Intercultureel missionair werk is eind 2018 gestart.

KENNIS	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	7.198	8.000	6.891
E-learning	1.380	1.000	1.270
Ontwikkelen materialen	13.731	9.000	4.037
	22.309	18.000	12.198

De forse toename van de kosten wordt veroorzaakt door de uitgave van het boekje 'Gaat het lukken?' en het kinderwerkpakket.

JURIDISCH

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	6.395	7.000	7.675
Projecten	1.006	3.000	1.050
	7.401	10.000	8.725

BEDRIJFSVOERING

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	9.661	12.500	11.287
Automatisering	19.724	57.500	18.375
Accountant/CBF	8.415	8.000	10.354
Bankkosten	3.665	3.500	5.379
Gas/water/elektra	4.804	5.500	3.766
Huisvesting	26.183	21.000	18.031
Telefoon	2.927	3.000	4.720
Portokosten	4.253	4.000	3.795
Kantoorbenodigdheden	2.987	4.000	3.312
	82.621	119.000	79.019

De kosten van het CBF waren in 2019 fors minder dan in 2018. Ook ontvingen we in 2018 belastingadvies. De bankkosten namen fors af doordat we gebruik maken van een andere module. Tussen telefoonkosten en portokosten heeft een verschuiving plaatsgevonden.

De voorziening groot onderhoud is in 2019 herijkt. Dit resulteert in een hogere toevoeging aan de voorziening en een stijging van de huisvestingskosten t.o.v. 2018.

Er is nog niet geïnvesteerd in een nieuw CRM systeem – deze investering is door geschoven naar 2020.

DIRECTIEVOERING

	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Reis- en thuiswerkkosten	6.213	6.500	6.176
Bestuur	279	500	260
Beleidsadvies	2.177	1.500	2.169
Veiligheid	102	0	372
Internationaal	1.733	500	1.333
Jubileum Gave	9.325	10.000	
	19.828	19.000	10.310

In 2019 vierde Gave haar 25-jarig jubileum.

PERSONEELKOSTEN	Werkelijk 2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
Salariskosten	511.558	545.000	484.687
Werkgeverslasten	94.215	94.500	86.439
Koopsommen pensioenen	6.000	7.000	17.000
Kosten achterbancomités	13.217	12.500	13.519
LIV	-9.820	-9.500	-13.400
UWV	-14.310	-10.500	-24.026
Contributies, abonnementen, lidmaatschappen	1.657	2.000	1.594
Verzuimmanagement	2.580	6.000	2.087
Pensioenen en ANW verzekering	12.332	12.000	10.981
Opleidingskosten	5.595	24.500	5.712
Verzekeringen	1.442	2.000	1.968
Personeelsbijeenkomsten en jubilea	15.148	12.500	14.684
Overige personeelskosten	2.010	2.500	1.510
	641.624	700.500	602.754

Sociale lasten in procenten van de salarissen	18,4%	17,3%	17,8%
Fte's	17,86		17,71
Gemiddeld bruto maandsalaris per fte	2.387		2.281

We zijn dankbaar dat in 2019 de salarissen met bijna 5% konden stijgen. Daarentegen daalden de bijdragen aan pensioenen. Door minder zwangerschapsverlof en ziekteverzuim waar een uitkering tegenover staat, daalde de bijdrage van het UWV.

De geplande opleiding van medewerkers is verschoven naar 2020.

BEZOLDIGING DIRECTIE

Naam

dhr. J.P. Mostert

Functie

directeur

Dienstverband

Aard (looptijd)

Uren

Parttime percentage

Periode

Werkelijk 2019	Werkelijk 2018
Onbepaald	Onbepaald
24	24
60%	60%
1/1 - 31/12	1/1 - 31/12

Bezoldiging bij fulltime

Bruto salaris

Vakantiegeld

Pensioenlasten (werkgevers deel)

Totaal

20.160	20.160
1.612	1.612
218	218
21.990	21.990

Het bestuur ontvangt geen beloning voor de werkzaamheden die ze verrichten.

Het jaarinkomen van de directie blijft binnen het maximum van € 124.142 (1 fte/12 mnd.) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 124.142 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de bezoldiging van medewerkers verwijzen we naar hoofdstuk 4 van het jaarverslag.

7 OVERIGE TOELICHTING

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Nederland en de rest van de wereld is geconfronteerd met het coronavirus. Niemand kan overzien welke impact dit zal hebben en welke maatregelen er verder nog genomen gaan worden om de verspreiding van het virus over een langere periode uit te spreiden.

Ten aanzien van de impact van het coronavirus en de huidige situatie van Stichting Gave wordt verwezen naar de continuïteitsveronderstelling welke is opgenomen onder de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

8 OVERIGE GEGEVENS

De tekst van de controleverklaring is opgenomen op de laatste pagina's.

RESULTAATBESTEMMING 2019

De directie stelt voor om het positieve resultaat 2019 als volgt te verdelen:

Positief resultaat 2019	59.266
Mutatie bestemmingsfonds House of Joy Luttelgeest	3.496
Mutatie bestemmingsfonds House(s) of Joy algemeen	2.709
Mutatie bestemmingsfonds kinder- en jongerenwerk	9.653
Mutatie bestemmingsfonds vrouwen- en gezinswerk	-4.243
Mutatie bestemmingsfonds medewerkers	14.558
Mutatie bestemmingsreserve PR en fondsenwerving	-30.000
Mutatie bestemmingsreserve trainings- en inspiratiedag	-20.000
Mutatie bestemmingsreserve nieuwe activiteit	-10.000
Mutatie bestemmingsreserve opleiding medewerkers	-10.000
Mutatie bestemmingsreserve medewerkers	-788
Mutatie bestemmingsreserve jubileum	10.000
Per saldo toevoegen aan de algemene reserve	24.650

Dit voorstel is – vooruitlopend op de goedkeuring van het bestuur – in de jaarrekening verwerkt.

Harderwijk, 16 juni 2020

H. Bouma, voorzitter

A.G. Hooijer, penningmeester

M. Mulderij, secretaris

R.J. Sterk, lid

M. Schot, lid

W.C. den Hartog, lid

J.P. Mostert, directeur

SCHUITEMAN
REGISTERACCOUNTANTS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Gave

A. Verklaring over de in dit verslag jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019, pagina 34 tot en met 53 van Stichting Gave te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Gave per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties", RJ-Richtlijn 640 "Organisaties-zonder-winststreven" en de overige richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Gave zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties", RJ-Richtlijn 640 "Organisaties-zonder-winststreven" en de overige richtlijnen voor de jaarverslaggeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 "Fondsenwervende organisaties", RJ-Richtlijn 640 "Organisaties-zonder-winststreven" en de overige richtlijnen voor de jaarverslaggeving. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze

werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Harderwijk, 11 juni 2020
Schuiteman & Partners Registeraccountants B.V.

Was getekend
W. van Reenen RA